

Ilham

Ön cəbhədən reportaj

Modernləşən, qüdrətlənən Azərbaycan Ordusu

...Ön xətdəki səngərlərdən bir qədər aralıqda, atəş mövqeyindən görünməyən ərazidə yerləşən hərbi hissədəyik. Qarabağ müharibəsinin şəxsi həyatının göstərdiyi böyük şücaətə görə adını hərbi tariximizin şanlı səhifəsinə yazdıran bu hərbi hissənin döyüş yolu tələtməli olsa da, haqqında fəxrli danışa biləcəyimiz tarixi və qəhrəmanları var.

Bunu hərbi hissəyə daxil olarkən ilk baxışdan hiss etmək də mümkündür. Çünki burada bir vaxtlar xidmət etmiş, həmçinin Milli Qəhrəman adı və "Azərbaycan Bayrağı Ordeni" ilə təltif edilmiş igidlərin büstü var. Bu cəsur döyüşçülərin xatirələri daim ehtiramla yad edilir, hərbi hissənin qəhrəmanlıq tarixindən qürurla danışılır.

Qəhrəmanları ilə öyünən hərbi hissə

Qarlı dağlardan endiyimizi bildikləri üçün bizi öncə bir qədər isinmək üçün qarğaya dəvət etdilər. Elə hərbi hissə ilə ilk tanışlığa da buradan başladıq. Qəhrəman binasında Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ordu quruculuğuna diqqət və qayğısını, hərbiçilərlə görüşlərini əks etdirən fotostendler, müxtəlif hərbi kitablar və hərbi hissəyə təqdim edilən

Ardı 2-ci səh.

hədiyyələrdən ibarət guşə yaradılıb. Hərbi hissə komandiri ilə görüşüb söhbətəlik. Öncə hərbi hissənin yaranma tarixindən, müharibə zamanı keçirdiyi döyüş yolundan söz açan komandir deyir ki, hərbi hissə 1993-cü ildən cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində döyüş tapşırıqlarını yerinə yetirib. Azərbaycan topraqlarının müdafiəsi uğrunda gədən döyüşlər zamanı 5 zabiti, 2 giziri və 60 əsgəri şəhid olub.

İslahatlar real nəticələr verir:
mətbəxdən yataxanayadək, döyüş səngərindən hərbi hissəyə qədər bütün məkanlar müasirləşib, təminat yüksək səviyyədə təchiz edilib, qələbə əzmkarlığı artıb

Həm şad, həm də çətin gündə xalqla birlikdə

Bu gün Azərbaycan dünyanın sayılıb-seçilən ölkələri sırasında addımlayır. Ölkəmizin sosial-iqtisadi sahədə nail olduğu davamlı inkişafı bütün dünya görür, beynəlxalq qurumlar bunu dəyərləndirir, onların reyting cədvəllərində Azərbaycanın adı ildən-ildə daha irəliyə çıxır.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan global layihələrə imza atıb. Bütün bunlar Azərbaycan dövlətinin, dövlət başçısının İlham Əliyevin yeritdiyi düzgün, məqsədyönlü siyasətin, gələcəyə hesablanmış islahatların nəticəsində mümkün olur. Prezident nailiyyətlərdən əldə edilmiş gəlirləri, maliyyə resurslarını ilk növbədə vətəndaşların rifahına yönəltməyə çalışır. "Siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşdır, onun maraqlarıdır, onun rifahıdır" - deyir. Bu yanaşma həm də dövlət-vətəndaş münasibətlərinin tərkib hissəsidir. Bir sıra vacib kənd təsərrüfatı sahələrini, o cümlədən pambıqçılığı bərpa edən Pre-

zident İlham Əliyev bununla yüzlərlə ailəyə "çörək" bəxş etdi, minlərlə insanı sevindirir. Bunlar öz yerində. Həmin böyük addımı atan Prezidentin pambıq tarlasında zəhmətkeş qızlarla, qadınlarla səmimi söhbət etməsinin, dərd-sərlərindən, qayğılarından xəbər tutmasının da öz yeri var.

Mübaligəsiz demək olar ki, Prezidentin xalqa çoxsaylı görüşlərinin hər biri yaddaqalandır. Bu səmimi görüşlərdə insanlarla - balaca uşaqlardan itxira qocayadək hamı ilə dövlət başçısının qarşılıqlı münasibətlərini əks etdirən maraqlı məqamlar uzun müddət yaddaşlardan silinmir.

2014-cü ilin payızında Prezident Gəncədə səfərdə olarkən bu şəhərin 11 yaşlı sakini Ümid dövlət başçısından soruşdu ki, mənim ad günümə gələrsinizmi? Prezident "Çalışacağam ki, gələm" dedi və vədini unutmadı.

Ardı 3-cü səh.

Xalqın sevgisini qazanan siyasət

Azərbaycan xalqının tarixində parlaq bir mərhələni yaşayırıq: bu XXI əsrdə Azərbaycanın yeniləşməsi, daha daqıq desək, möcüzə kimi davam edən intibah dövrüdür! Azərbaycan tarixdə heç vaxt indiki qədər güclü olmamışdır. Bu illər inkişaf, quruculuq illəri kimi yaddaşlara yazılmışdır.

Bu gün xalq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevi, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanı öz sevgisi ilə əhatə edir. Arada heç bir maneə, sədd yoxdur. İsti kəlmələrlə ifadə olunan döyüş, qarşılıqlı sayğı bu birliyə, vəhdətə xələl gətirmək istəyən hər kəsi öz əhatəsindən kənarlaşdırır. Belə bir sağlam mühit sadə insanları da, bu insanlara xidmət missiyasını ləyaqətlə yerinə yetirən bu iki dövlət

adamları da ruhlandırır. Bütün çətinliklər qarşısında sarsılmaz edir və indiki tarixinin ən qüdrətli mərhələsində olan Azərbaycanın gücünə güc qatır. Azərbaycanın dövlət rəhbərliyi xalqın yanındadır! Xalqla birlikdədir! Xalqın xidmətindədir!

Hər görüş bir hadisəyə çevrilir

Prezident İlham Əliyevi Vətənin hər yerində mehəbbətlə qarşılayırlar. Çünki onun da insanlara apardıdığı sevgidir, sadəlkdir, səmimiyyətdir, vətəndaşın hər zaman əsas güvənç yeri olan dövlətin diqqət və qayğısıdır.

Ardı 3-cü səh.

Erməni ordusunun real mənzərəsi:

1140 cinayət,
182 korrupsiya faktı və
2385 qanun pozuntusu

İşğalçı ölkənin silahlı qüvvələrində anarxiya, özbaşınalıq və böyük kaos hökm sürür

Digər sahələrlə yanaşı, hərbi müstəvidə də Ermənistan böyük problemlərin hökm sürməsi heç kimə sirr deyil. Son vəziyyətin təhlili bu ölkənin silahlı qüvvələrində kaos halının daha da dərinləşdiyini göstərir.

Bu xüsusda narazılıq doğuran məqamlardan biri isə orduda artan itki hallarının gizlədilməsinə cəhdlər göstərilməsidir. Bu xüsusda cari ilin ilk günündə aldığı xəbərlərdən ölen erməni hərbi qulluqçu Edqar Qriqoryan olayı ətrafında proseslərin daha da gərginləşməsi müşahidə olunur.

Ardı 8-ci səh.

Ölkəmiz hərbi təcavüzün nəticələrini aradan qaldırmaq əzmindədir

Prezident İlham ƏLİYEV: "Azərbaycan həm danışıqlar masasında, həm də döyüş meydanında üstün mövqedədir"

Həç kimə sirr deyil ki, hazırda beynəlxalq münasibətlər sistemində indiyədək görünməmiş acınacaqlı mənzərə müşahidə olunur. XXI əsr bəşər tarixinə çoxsaylı insan tələfatına gətirib çıxaran silahlı münaqişələrlə, aparıcı dövlətlər arasında münasibətlərin gərginləşməsi və beynəlxalq hüququn çat verməsi ilə daxil olmuşdur.

Ötən yüzilliyin axırlarında sosializm sisteminin dağılması və soyuq müharibənin başa çatması, bir tərəfdən, müstəmləkəçilik əsarəti altında olan millətlərin azadlığa qovuşub milli dövlətlərini qurmasına şərait yaratmış, digər tərəfdən, güc mərkəzlərinin öz mənafeyi naminə dünyanın siyasi xəritəsini yenidən çəkməyə girişmişdir. Dünyanın gözü qarşısında insanlıq dramı yaşanır. Böyük dövlətlərin ayrı-ayrı regionları nəzarət altında saxlamaq cəhdləri faciələre

yol açır, yüz minlərlə insan həyatla vidalaşmalı olur, milyonlarla insan yurd-yuvasından məhrum olur.

Belə bir mürəkkəb şəraitdə neinki yenicə müstəqillik yoluna qədəm qoymuş dövlətlərin, hətta oturmuş dövlətlərin varlığını qoruyub

saxlaması məsələsi ümdə vəzifə kimi qarşıda durur. Azərbaycan Respublikası hələ milli müstəqilliyini bərpa etmədən əvvəl beynəlxalq hüququn ərazi bütövlüyü və sərhədlərin toxunulmazlığı kimi təməl prinsiplərinin pozulması ilə qarşılaş-

mışdır. Güclü havadamlara belə bağlılıq Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində ərazimizin 20 faizi düşmənin əlinə keçmiş, bir milyondan çox həmvətənimiz ev-əşiyindən didərgin düşmüşdür.

Prezident İlham Əliyev Real telekanalına verdiyi müsahibədə vurğuladığı kimi, tarixin hazırkı mərhələsində güc amili ön plana çıxmışdır: "Müxtəlif yerlərdə beynəlxalq hüquq kobudcasına pozulur. Əgər əvvəlki dövrlərdə bunu müəyyən formada gizlətmək istəyirdilər, bu gün heç buna ehtiyac da görmürük. Bu gün dünyada "kim güclüdür, o da haqlıdır" prinsipi hökm sürür."

Dövlət başçısı belə bir məqamı nəzərə cərpirdi ki, güc amili həmişə gündəlikdə olub və bundan sonra da olacaq. Odur ki, həm dövlət, həm də hər bir vətəndaş mövcud realiti nəzərə alaraq ölkənin ərazi bütövlüyünün bərpası naminə əlindən gələni etməlidir.

Ardı 3-cü səh.

S.D.Novruzovun "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərar alıram**: Azərbaycan Respublikasının ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakına görə Siyavuş Dünayamal oğlu Novruzov "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 fevral 2019-cu il

"Azəri" yenə də neft verir və gəlir gətirir

Bu yataqdan hasilata 14 il əvvəl başlanıb

14 il əvvəl Xəzərin Azərbaycan sektorundakı "Azəri" yatağından ilk neft hasil olundu. "Azəri"nin işlənməsi "Əsrin müqaviləsi" adını almış "Azəri-Cıraç-Günəşli" (AÇG) layihəsinin mühüm mərhələsidir.

Odur ki, bu yataqdan neftin alınması "Əsrin müqaviləsi"nin kulminasiya nöqtəsi sayılır. "Azəri" təkcə Xəzərdə deyil, bütün dünyada istismar edilməkdə olan ən böyük neft yataqlarından biridir.

Ardı 6-cı səh.

◆ Ön cəbhədən reportaj

Əvvəlki 1-ci səh.

İki zabitanın Milli Qəhrəman, bir zabitanın "Azərbaycan Bayrağı Ordeni" ilə təltif edilməsi hərbi hissənin şanlı döyüş yolu keçdiyini bir daha təsdiqləyir.

Son illər Azərbaycanın hərbi büdcəsinin artması ilə əlaqədar Silahlı Qüvvələrin silah-sursat və hərbi texnika ilə təchizatında da əsaslı dəyişikliklərin baş verdiyini söyləyən komandirin sözlərinə görə, düşmənlə üz-üzə dayanan hərbi hissələrimiz ən müasir atıcı silahlarla, hərbi texnika və istehkam qurğuları ilə təmin olunublar: "Bütün bunlar əlbəttə ki, Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin orduya göstərdiyi diqqət və qayğının nəticəsidir. Həm Ali Baş Komandanın, həm müdafiə naziri Zakir Həsənovun Azərbaycanın keşiyində dayanan əsgər və zabitlərlə mütəmadi olaraq görüşmələri, onların qayğısı ilə maraqlanmaları hərbi hissələrimizdə döyüş, vətənpərvərlik ruhunu daha da artırır. İndi nəinki arxa cəbhədə, hətta düşmənlə üz-büz təmas xəttində yerləşən hərbi hissələrdə özünü göstərən hərbi quruculuq prosesi yalnız böyük qürur və sevinc hissi doğurur. Elə bunun səbəbidir ki, bu gün Azərbaycan Ordusu dünyanın ən güclü 50 ordusu sırasındadır. İnkişaf etmiş sənaye nəticəsində müasir silahlar artıq ölkəmizdə istehsal olunur, hətta xaricə də satılır. İyunun 26-da Azərbaycan Ordusunun 100 illik yubileyi münasibətilə keçirilən hərbi paradə dünya bir daha ölkəmizin qüdrətini şahidi oldu. İşğalçı Ermənistan isə bundan qorxuya düşdü.

Bununla yanaşı, hər il dövlət büdcəsindən müdafiə və təhlükəsizlik xərclərinə ayrılan vəsait artırılır. Məsələn, bu il hərbi sahəyə ötən ildəkindən 4,6 faiz artıq vəsait ayrılıb. Təbii ki, torpaqları işğal altında olan bir ölkə üçün bu sahəyə daha artıq vəsaitin ayrılması başadüşüldür. Əminliklə deyirəm ki, bütün bunlardan güc alan Azərbaycan hərbiçisi vətənpərvərliyi, milli ruhu ən yüksək səviyyədə nümayiş etdirir".

Qar "skuter"ləri, əsgər məktəbləri

Komandirle söhbətləşdikdən sonra bayıra çıxıb hərbi hissə ilə ümumi tanışlığa başladım. Gözümü ilk toxunan qar "skuter"ləri (qar maşını) oldu, özü də təp-təzə. Hələ selofanı açılmamış skuterlər hərbi hissəyə yenidən gətirilib. Hərbiçilərimizin ixtiyarına verilən bu qar maşınları yüksək dağlıq ərazilərdə rahat hərəkət etmək üçün. Müdafiə Nazirliyi tərəfindən bütün yüksəkliklərdə yerləşən hərbi hissələr bu "skuter"lərlə təmin edilib.

Şəxsi həyatın böyük bir hissəsi döyüş növbəsindədir. Qalan əsgərlər isə Gəncə Qarnizonu Zabıtlar Evinin "Vətən Uğrunda" Səyyar Təşviqat Dəstəsinin vətənpərvərlik mövzusunda hazırladığı videoçarxları izləyir, əsgərlərə yazılan məktublara oxuyurlar.

İçəri daxil olub ümumi vəziyyətlə tanış oluruq. Çox maraqlı mənzərə ilə rastlaşırıq: əsgərlər tam sərbəst şəkildə hərəkət edir, məktub yazır, filmlə baxırlar. Məktublər əsasən orta məktəb şagirdləri tərəfindən yazılır. Hərbi qulluqçular da həmin məktublara cavab hazırlayırlar.

Yeddi aydır burada hərbi xidmət keçən əsgər Onur Seyidov ailəsinə məktub yazır. Deyir ki, xidmətə başladığı gündən telefon əlaqəsi saxlasa da, çox sözü çatdırıb. Amma məktub vasitəsi ilə demək istədiklərinin hamısını yazır. Ona görə də bu fürsəti qaçıрмаq istəyir.

Əvvəlki qəzetin 31 yanvar tarixli sayında

Modernləşən, qüdrətlənən Azərbaycan Ordusu

İslahatlar real nəticələr verir: mətbəxdən yataqxanayadək, döyüş səngərindən hərbi hissəyə qədər bütün məkanlar müasirləşib, təminat yüksək səviyyədə təchiz edilib, qələbə əzmkarlığı artıb

Əsgər İlkin Aslanov da ailə üzvləri üçün darıxıb. Deyir ki, ön xətdə xidmət etdikləri üçün telefonla çox ünsiyyət qurmaq təhlükəlidir. Düşmənlə hiyləgərdir, hər an rabitəni izləyir və buna görə də məktublaşmaq ən doğru yoldur. Səyyar Təşviqat Dəstəsinin təşkil etdiyi bu xoşməramlı aksiyalar bütün əsgərlər kimi onu da sevindirir: "Onlar məktublarımızı ailəmizə çatdırırlar və bizə cavab gətirirlər. Hətta yazdıığımız məktublardan kim tərəfindən oxunduğunu da videolentlərlə bizə bildirlər. Kövrək olub, göz yaşını saxlaya bilməyən də. Təsəvvür edin ki, ailə üzvlərin bir masa arxasında əyləşib. Ya atan, ya da anan yazdığı məktubu ucadan oxuyur və getdikcə səsi kövrəkləşir, özünü saxlaya bilmir, məktubu bağına basıb ağlamağa başlayır. Əlbəttə ki, bunlar sevinc göz yaşlarıdır. Bu mənzərəyə soyuqqanlı tamaşa etmək də mümkündür".

Əsgərlər deyirlər ki, Səyyar Təşviqat Dəstəsinin bu xeyirxah missiyası ön xətdə xidmət edən hərbi qulluqçuların ruh yüksəkliyini, döyüş əzmini daha da artırır. Hər əsgərin ailəsindən, ailəsinin də övladından mütəmadi olaraq xəbər alması tərəflər üçün böyük stimuldur. Ona görə də Vətəne boriclərini seve-sevə yerinə yetirirlər.

Əsgər yataqxanasında səliqə-sahman, ciddi nizam-intizam var

Klubdan ayrılıb əsgər yataqxanasına baş çəkirik. Bölmə komandiri, zabit Musa İmanov deyir ki, hərbi hissədə nizam-intizama, səliqə-sahmana hər zaman diqqət yetirilir.

Həqiqətən də, əsgər kazarmalarındakı səliqə-sahmana, təmizliyə söz ola bilməz. Burada hərbi qulluqçuların istirahəti üçün hər cür şərait var. Əsgərlərin şəxsi bacarıqlarını üzə çıxarmaq üçün müasir təchizatla təchiz edilən idman zalı, hamam kompleksi mövcuddur. İdeoloji otaqda dövlət rəmzləri, faciələrimizi əks etdirən plakatlər, hərbi hissənin döyüş yolu, Milli

qəhrəmanlar haqqında məlumatlı mövzularda dərslər də keçilir.

Zəngin qida rasionu, gündə 2 dəfə ot yeməyi

Nahara az qalır, yeməkkxanada hazırlıq işləri görülür. Bir azdan döyüş tapşırğını yerinə yetirən bölmələrin əsgərləri növbəli sistemlə nahara gələcəklər. Bu səbəbdən də əvvəlcədən içəri daxil olub hərbiçilərin qida rasionu ilə maraqlanıyıq.

Ərazi ucqar dağlıq yer olduğu üçün burada mülki işçilər çalışmır. Yeməkləri hərbiçilər hazırlayırlar. Apzalır növbəli sistemlə yemək bişirir. Anbarda isə lazımı qədər ərzaq var. Hər bir qablaşdırılmış məhsulun üzərində "səliqə qadağandır", "Əsgər payı" yazılıb.

Yeməkkxana rəisi, gizir Rövşən Osmanov deyir ki, bu gün naharda hərbiçilər üçün 2 cür yemək təchiz olunub. Eyni zamanda hərbiçilər televiziya vasitəsilə həm informasiyalar alırlar, həm də maraqlarında olan verilişləri izləyirlər.

Burada həmçinin ideoloji otaq, idman zalı, tibb məntəqəsi, hamam kompleksi mövcuddur. İdeoloji otaqda dövlət rəmzləri, faciələrimizi əks etdirən plakatlər, hərbi hissənin döyüş yolu, Milli

...Bu gün naharda hərbiçilər üçün 2 cür yemək bişirilir. Quru yeməklərdən qarabaşaq qovrulmuş ətlə, sulu yeməklərdən isə küftə hazırlanıb. Bununla yanaşı nahar qida rasionunda çuğundur salata, soyulmuş soğan və sarımsaq, bir nəfər üçün nəzərdə tutulmuş şirə və alma nəzərdə tutulub.

Əsgərlər həftə ərzində səhər, nahar və şam yeməklərində təxminən 26-28 çeşiddə qida qəbul edirlər. Yağ, pendir, cəm və şirin çay istisnasız olaraq gündüzlü istənilən vaxtda qəbul edilən qidalar sırasındadır.

Səhərlər düyü, vermışel sıyığı, yumurta, südlü düyü, südlü vermışel, çəkilmiş mal əti ilə qarabaşaq verilir.

Nahar və şam yeməkləri də 2 çeşiddə olur. Yeni naharda həm sulu, həm də quru yeməklər verilir. Belə ki, həftənin müxtəlif günlərində şorbalarından noxud, göy noxud, mərçi, düyü və tərəvəz şorbaları, bors, küftə bişirilir. Bu sulu yeməklərlə bərabər naharda üzərində ətlə qarabaşaq, qovrulmuş ətlə, sulu yeməklərlə də olur.

Şam yeməyində isə sulu yeməklə yanaşı kartof püresi ilə balıq konservi, qızarmış balıq, ətlə qarabaşaq, bulğur və s. yeməklər verilir. Mövsümə uyğun salatlər, şirələr, soyulmuş-döğranmış soğan və sarımsaq da qida rasionuna daxildir.

Əsgərlər içəri daxil olub birbaşa masalarda əyləşib yeməklərini qazandan özləri çəkirlər. Bütün yeyiləcək qidalar yeməkkxanaya işçiləri tərəfindən masanın üstünə düzülür. Əsgərlər içəri daxil olub oturdudan sonra hər masadan bir nəfər ayağa qalxıb digərələrin istəklərinə uyğun olaraq xörək çəkir.

Bir qədər sonra şəxsi heyət növbə ilə yeməkkxanaya daxil olur. Biz də hərbiçilərimizlə bərabər əyləşib əsgər yeməyinin dadına baxırıq. Həqiqətən də çox dadlı küftə bişirilib. Evdə və ya hansısa restoranda bişirilən yeməkdən qətiyyətlə fərqlənir.

Naharı bitirən bir neçə əsgərle söhbət edirik. Əsgər Xeyyam Osmanov deyir ki, hərbi xidmətə başlayan hər bir gənc ilk aylarda müəyyən çətinlik çəksə də, bir qədər sonra hər şey qaydasına düşür. Əvvəllər gənclərin öyrəşmə bilmedikləri təkcə məsələ yeməkkxanada bişirilən xörəklər olmur. Amma bizim dövrümüzdə belə deyil: "Hərbiyə gələndə orduda aparılan islahatlar barədə məlumatım olsa da, bezi şeylərdən xəbərim yox idi. Fikirləşirdim ki, əsgərlikdə yeganə problemim yeməklə bağlı olacaqdı. Çünki 18 il ev yeməyi yeyən bir insan bircə bira başqa mühitə düşdükdə çətinlik çəkir axı..."

Dadlı-tamlı əsgər yeməyi

Artıq vaxtdır. Masaların üzərində çörəklər, salatlər, şirələr və yemək qazanları düzülüb. Burada

Ancaq tam əksinə oldu. Burada bişirilən yeməklərdə evdə yediklərimiz xörəklər arasında fərq yoxdur. Yüksək səviyyədə xidmət var, yeməklərin keyfiyyətinə də söz ola bilməz. Həftə ərzində bir neçə çeşiddə yeməklər hazırlanıb".

Əsgər Vüsal Nəcəfəliyev cəmi 7 aydır xidmətdədir. Ön xətdə xidmət etməsi ilə fəxr edir. Hərbi xidmətə gəlmədən öncə dostlarından Azərbaycan Ordusunun bugünkü durumu ilə bağlı xeyli məlumat alıb. Ona görə də hərbi hissəyə gələndə heç nədən qorxusu olmayıb: "Cəmi 7 aydır hərbi forma geyinməyimə baxmayaraq, mən Azərbaycan Ordusunun qüdrətini görürəm. Bu gün Azərbaycan əsgəri özünü mübariz əsgər kimi hiss edir. Səbəbi də bilirsiniz nədir? Hər cür təminat. Zabitlə əsgərin geyimində (rütubətdən başqa), yeməyində heç bir fərq yox. Hər kəs burada Vətən üçün xidmət edir. Burada bizə elə yeməklər verilir ki, bəlkə kimlərsə heç onu mülki həyatda yeməyib. Ona görə də bizim tək borcumuz ana torpağı qorumaqdır. Biz bunu canla-başla yerinə yetiririk".

Hər bir əsgərinin qayğısına qalan dövlət

Bütün bunlar orduya dövlət qayğısının gündən-günə artırıldığını göstəricisidir. Hər bir əsgərinin qayğısına qalan, onun döyüş ruhunu yüksəldən, maddi-texniki bazasını gündən-günə yaxşılaşdırən dövlət bütün imkanlarını bu istiqamətdə səfərbər edib.

Zabit Seymur Məmmədov deyir ki, ucqar bir ərazidə yaradılmış bu şərait şəxsi həyatı yüksək mənəvi-psixoloji ovqatda köklənməsinə, döyüş və mübarizə əzminə müsbət təsir göstərir. Hərbi hissədə nümunəvi hərbi xidmətin əsas göstəricilərindən biri də şübhəsiz ki, əsgər və zabitanın vəzifə borclarına layiqincə yanaşmalarıdır. Məhz bu baxımdan hərbi hissədə münasibətlər sırf hərbi qanunvericilik, daxili nizamnamə üzərində qurulur. Son illər Azərbaycanın ordusu quruculuğunda həyata keçirilən islahatlar əsgərlərin məişətində də öz sözünü deyir. Hazırda Vətənin keşiyində dayanan hərbiçilərimiz üçün hərbi bölmələrdə ən müasir səviyyədə sosial-məişət şəraiti yaradılıb.

Cəbhə xəttində yerləşən "N" hərbi hissəsinin müasir şəraiti bizdə xoş ovqat yaratdı. Burada xidmət edən əsgərlərin güler üzvləri, yüksək əhvali-ruhiyyəsi deməyə əsas verir ki, hər kəs yaradılan şəraitdən məmnundur və belə mühitədə xidmət etməkdən qürur duyur. Belə ürəkcazan şərait əsgər valideynlərini də razı salır. Bu gün əsgər valideynləri hərbi xidmətdə olan övladlarının qidalanması və məişəti sardan heç bir narahatçılıq yaşamırlar. Çünki şahidi olurlar ki, bütün hərbi hissədə və bölmələrimizdə şəxsi həyatın sosial-məişət şəraiti, əşya-ərzaq təminatı yüksək səviyyədədir. Bunların da hamısı Ali Baş Komandan İlham Əliyevin orduya, hərbi qulluqçulara diqqət və qayğısının parlaq təəcəssümüdür. Orduya çağırılan hər bir gənc də bu qayğıdan iltihamlanıb öz vəzifəsini şərəflə yerinə yetirir.

Bu da əlbəttə, hər kəsdə əminlik yaradır ki, Azərbaycan Ordusu istənilən döyüş tapşırğını yerinə yetirməyə qadirdir və bayrağımızı Şuşada, Xankəndidə dağaldandırmıq üçün Ali Baş Komandanın "hücum" əmrini gözləyir.

Rəşad BAXŞƏLİYEV, "Azərbaycan"

Xalqın sevgisini qazanan siyasət

Əvvəli 1-ci səh.

Ona görə də hər görüş, qısa ünsiyyət möhtəşəm hadisəyə çevrilir. İnsanların həyatında bir ömürlük xoş xatirə yaradır. Belə anlar bir çox hallarda kameraların nəzərindən də yayınmır. Həyatın ayrı-ayrı anlarından olan şəkillərdə, videogörüntülərdə faktaqlan dövlətçilik salnaməsinə döndür.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın nailiyyətləri dolu ən yeni tarixinin yarıdıcısıdır. Ölkə rəhbərinin bu Vətənin sırası vətəndaşları - yaşlısı, cavanı, uşağı, böyüyü ilə belə sevgi dolu çoxsaylı görüşlərində əslində insanlarla birgə Azərbaycanın başlıca uğur sirri də əks olunub.

Hələ 2003-cü ildə xalqın yekdi dəstəyi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilərkən İlham Əliyevin gələcəkə bağlı dilə gətirdiyi sözlərdən biri məhz "Mən hər bir azərbaycanlının Prezidenti olacağam!" idi.

Bu görüşlərsə dövlətimizin rəhbərinin həmin tarixdən bəri keçən hər günün bu anda sədaqətinə şahidlik edir. Verdirdi sözü tutmasının, həqiqətin hər bir azərbaycanlının Prezidenti ola biləcəyini portretidir.

Bu, əslində dövlətə rəhbərlik mərhələsindən də yuxarı adlamaq və insanların qəlbində yer tutmaqdır. Onlar üçün həyatdakı ən doğma, ən qayğıkeş insanlardan birinə çevrilməkdir.

Əslində liderlərin də can atdığı elə bu deyilməyi!

Amma belə bir ucaltıq çox az siyasət adamına nəşib olur. Çünki bu mərhələyə yüksəlməkdən ötrü özün xalqın halını anlamalısan. İnsanların dövlətdən, dövlət adamından istəkləri, gözləntiləri nədir bilməlisən, xoş günündə də, dar məqamında da yanında olmalısan.

Ən əsası isə, o xalqı, o xalqın aid olduğunu Vətəni sidq-ürəkdən sevməlisən. Prezident İlham Əliyev belə böyük xalq sevgisi qazandıran məhz həyata keçirdiyi siyasətin real işə söykənməsidir. İnsanların rifahına xidmət etməsidir. Bu gün dilə gətirilən adı kəlmələrin, sabah ölkənin ən ucqar obalarına doğru uzanan abad yollara, işıq, su elektrik xətlərinə, bu xalqın övladları üçün işıqlı məktəblərə, xəstəxanaların zəfə tapdığı tibb müəssisələrinə, insanlara xidmət obyektlərinə, ailələrin gətirdikə bərəkətə gələn gündəlik ruzisinə, xoş günlərinə çevrilmişdir.

Bu günlərdə dövlət rəhbərimiz Beyləqan rayonunda səfərdə oldu. Rayonun sırası sakinləri ilə görüşdə onlarla birgə oxuduğu "Azərbaycanım" mahnısının nəqarət misraları ilə doğma yurduna sevgisini, xalq-Prezident vəhdətini sarsılmazlığını bütün dünyaya duyurdu. Vətənin keşiyin-

də dayanmış əsgər balalarını mızla özü də bir əsgər atası kimi eyni masa arxasında əyləşərək çörək kəsməsi onun həm də vətən övladlarına doğma münasibətinin təəcəssümü idi. Bir ana-ata öz övladına necə sevgi bəsləyərse, bu xalq da Prezidenti İlham Əliyevə, respublikanın birinci xanımı Mehriban Əliyevaya belə bağlıdır. Bir insan hansısa hələdici anda öz doğmasının təəsübünü necə çəkirsə, Azərbaycan adlı böyük ailənin üzvləri də həyata keçirilən dövlət siyasətinə belə dəstək olur, Vətən evinin abadlaşdırılmasına töhfə verməyə çalışırlar.

Mehriban Əliyeva qəlbinin böyüklüyü

Vətənin hər yerində onu böyük sevgi ilə gözləyirlər. Bu sevginin kökləri dərinədir: sadə insanlara məhəbbət, onlara bağlılıq. Belə bağlılığın nəticəsində güclü bir qadının - dövlət adamının hər bir işi, hətta bu işlərin ən xirda görününi də sosial təsir yaradır, insanların qəlbində, yaddaşında iz qoyur. İlk niyyət olmadan onlar sosiallaşır və cəmiyyət üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Onun obrazı adamların qəlbində doğmalığı və güvənc yaradır. İnsanlar onu yaxın himayədar, ümid yeri, səmimi bir dayaq, köməkçisi kimi görürlər.

Mehriban xanım Əliyevanın yükü və məsuliyyəti ağır və həm də şərəfidir. O, yaradıcı və qurucu bir iradə sahibidir. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinin inkişafa, tərəqqiyə doğru hər addımı sosial realitiyi dəyişən, daha gözəl, daha sağlam, hər kəs tərəfindən məmnunluqla qarşılanan yaradıcılığa çevrilib. Mehriban xanım Əliyeva tarixin miqyaslı tədbirlərinin diplomati olub. Ölkəmizi Şərqi qədim mədəniyyətinin əsas mərkəzlərindən biri kimi tanımaq, musiqimizdən tut-

muş idmana qədər bütün sahələrdə ənənələrimizi sevməyə onun beynəlxalq miqyasdakı fəaliyyətinə xüsusi milli mənə və çəki verib. Onun gördüyü işlər bəhrəli və nəticəlidir. Bu tədbirlərin ilk nəticəsi Azərbaycanın dünyadakı dostlarının sayının artmasıdır. Həm də bu dostlar kimdir? Beynəlxalq aləmdə sözü keçən, səsi eşidilən, tanınan insanlar. Onlar ölkəmizə gəlib bizim yaşayışımızı, həqiqətlərimizi, xalqımızın necibliyini və tərəqqisini gözləri ilə görür və dünyaya çatdırırlar. Bizə düşmən gözü ilə baxanlarla ideoloji mübarizədə bunun əhəmiyyəti misilsizdir.

Mehriban xanım Əliyevaya olan ümumxalq məhəbbətinin cövhəri həm də onun bu yurdun insanlarına qayğı və səfəqlə yanaşmasıdır. Bu illərdə Azərbaycan adına gördüyü işlər, vətəndaşların həyatının yaxşılaşması üçün qəddiyi fədakar zəhmət onu Azərbaycan ailələrinin əziz bir üzvünə çevirib.

Mehriban Əliyeva öz səmimi davranışları ilə bu xoş nümunəni illərdə ki, yaradır.

Azərbaycan vətəndaşları ölkənin Birinci vitse-prezidentini doğmaları gözündə görürlər. İnsanlar dərdlərini, problemlərini, arzu və diləklərini heç bir tərəddüd keçirmədən onlara çatdırırlar. Adam ancaq ona ən doğma kəslərlə münasibətdə bu qədər tərəddüdsüz ola bilər. Bu günlərdə Mehriban xanım Əliyevanın qızı Leyla xanım Əliyeva ilə birgə Gəncəyə səfərinə izlədik. Şəhərin "Xan bağı"nda gənclilərin onları necə məhəbbətlə qarşıladığını bir daha şahidi olduq.

Heydər Əliyevdən əxz edilmiş dövlətçilik dərəsi

Belə görüşlərdə elə bir adam yoxdur ki, dövlətin kömək əlindən hansısa formada faydalanmasın, bu tədbirlər onun həyatına müsbət

təsirin göstərməsin. Bir vətəndaş yeni çəkilən yollara görə şükranlıq edir, digəri yeni məktəbə görə təşəkkürünü çatdırır, başqa birisi xəstə yaxınının müalicəsinə göstərmiş dəstəyə görə minnətdarlığını yetirir, hansısa gənc xaricdə təhsiləyə yaradılmış köməkdən, bu gün pəşəkər mütəxəssis kimi əldə etdiyi yüksək karyerə imkanlarından dolayı sevincini, fərəhin bölüşür.

Yaxşıdır itmir, insanlar qədirləndir. Onlar rifahları üçün görülmüş işlərə görə təşəkkür duyğularını ilq kəlmələrlə dilə gətirməyi özlərinə mənəvi borc bilirlər. Prezident salamlarını yetirməsinə xahiş edirlər.

Mehriban xanım isə onların dövlətdən yeni gözləntilərini bilmək istəyir. Onları narahat edən, dövlətin köməyi ilə həllini arzuladıqları məsələləri birbaşa bu insanların öz dilindən eşitməyə üstünlük verir. Zaten bölgələrlə səfərlərin, insanlarla görüşlərinin məqsədi də elə budur: "Burada həyata keçirilən bu abadlaşma, bu inkişaf məzəni zərər olmadan bizim diqqətimizdədir, hər zaman bizə seviniriz. Amma, eyni zamanda, yəne də deyirik ki, hələ də öz həllini tapmayan problemlər də var. Biz onları bilməliyik, biz onların həlli üçün ardıcıl tədbirlər həyata keçirməliyik. Çünki əsas məqsəd odur ki, insanlar rahat, xoşbəxt yaşasınlar və ölkəmizdə bunun üçün hər şey var".

Bəli, dövlət rəhbərliyinin məramı Azərbaycan insanının rahat, təhlükəsiz, firavan həyatının təmin olunmasıdır. Onun inkişafına təkan verilməlidir.

Bütün bunlar necib əməlləri ilə Azərbaycan xalqının ürayında özünü əbədiyyət həykəli ucaltmış ulu öndər Heydər Əliyevdən əxz edilmiş dövlətçilik dərəsidir.

İş belə görüldür. Dövlət belə qurular. İnsan tarixdə belə əbədləşər.

İradə ƏLİYeva, "Azərbaycan"

Həm şad, həm də çətin gündə xalqla birlikdə

Əvvəli 1-ci səh.

Ümidin Novruz bayramına təsadüf edən ad gününü dövlət başçısı öz xanımı və övladları ilə birlikdə Prezident sarayında qeyd etdi. 11 yaşlı oğlanın şərəfinə tort kəsildi, ona qol saatı bağışlandı.

Ad günü deməkdir. Prezident İlham Əliyev özünün doğum günlərini də bir qayda olaraq xalqın nümayəndələri ilə birlikdə keçirir. Hamımız Prezidentin özünün doğum günlərində cəbhə xəttində əsgərlərin, Qarabağ müharibəsi əlillərinin, şəhid ailələrinin, sadə vətəndaşların yanında olmasının şahidiyi. Bu, sadəliyi və təvəzökarlığı, səmimiyyəti və xoş ünsiyyəti həyat fərzinə çevirən, "Mən xalqın birinci xidmətçisiyəm və bütün məmurlar belə işləməlidir" deyən İlham Əliyevin sözü ilə əməlinin ayrılmaç olduğu təsdiqləyir.

İnsanların ağır, çətin günlərində də Prezident onların yanındadır. 2016-cı ilin zəfəri aprel döyüşlərindən sonrakı ilk günləri xatırlayaq. O damacalda dövlət başçısı, Ali Baş Komandan dərhal vaxt tapıb hospitala gəldi. Torpaq uğrunda qan axıtması yarı döyüşçülərin ayrı-ayrılıqda hər birinin vəziyyətini soruşdu, hər birinin şücaətini ayrıca dəyərləndirdi, hamısına şəfa dilədi, təzliklə sağalmalarını arzuladı, hamısına minnətdarlığını bildirdi. Həmin ağırli-

qürurlu günlərdə şəhidlərin doğmalarını da unutmadı. Dərhal şəhid ailələrinin üzvləri ilə, yaralıların doğmaları ilə görüşdü. Onlara ürək-dirək verdi.

Prezident hər yerdə - Azərbaycanın hər bölgəsində, hər çətin körpələri beləcə məhəbbətlə bağrına basır. Hər yerdə qocalara diqqət və qayğı ilə, hörmətlə yanaşır. Onları səbirli dinləyir, ehtiyaclarını, problemlərini öyrənir. "Mən hər bir azərbaycanlının Prezidentiyim" dediyi gündən bugünə kimi belədir. Bu yaxınlarda Şamaxıda zəlzələdən zərər çəkmiş insanlarla görüşündə də bunun əyani şahidi olduq. Təbii fəlakətdən sonra 9 nəfərlik ailə üzvləri ilə birlikdə balaca bir otağa sığınan Saray nəninin həmin çətin anlarda "kaş İlham Əliyev indi gəlib dadımıza çata" deyər ürayından keçməsi nə qədər təbii hissirdi! Və bu təsadüfi bir hiss deyil! Çünki Azərbaycan vətəndaşı dar məqamda Prezidentinin onun imdadına çatacağına dəqiq bilirdi. Belə bir vaxtda Saray nə nə də yanılmırsa və Prezidentin qapını açıb daxil olduğunu görəndə ürayı dağa dönmüşdü.

Bu günlərdə Prezident İlham Əliyev Beyləqan rayonunda da səfərdə oldu.

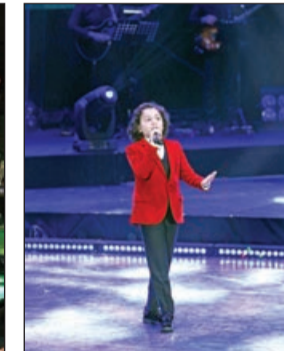
Ali Baş Komandan yeni inşa edilmiş "N" sayılı hərbi hissədə yaradılan şəraitə baxdı. Əsgərlərin süfəsində onlarla birlikdə çörək kəsdi. Mingəçevir-Stansiya

Mingəçevir-Bəhrəmtəpə-Beyləqan avtomobil yoluunu açaraq 7 yaşayış məntəqəsinə deyərli bir hədiyyə bəxş etdi. Beyləqan Olimpiya İdman Kompleksinin açılışı isə bölgənin gənclərinə böyük hədiyyə oldu. Beyləqan Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin açılışından sonra isə Prezident yəne də öz ənənəsinə sadiq qaldı. Muzeyin yerləşdiyi parkda istirahət edən rayon sakinləri ilə görüşdü.

Bu görüş də həmişə və hər yerdə olduğu kimi maraqlı və yaddaqalan oldu. Vətəndaşlar dövlət başçısına onlara yaradılan şəraitə görə, o cümlədən bu günlərdə minimum əməkhaqqının 130 manatdan 180 manata qaldırıldığına görə minnətdarlıqlarını bildirdilər. Rayon Mədəniyyət mərkəzinin işçisi olan müğənni öz duyğularını xoş avazla, musiqinin dili ilə ifadə etdi. Azərbaycan vətəndaşları məhəbbətlə qarşıladıqlarını bir daha göstərdi. Prezident-xalq münasibətini təəcəssüm etdirən, rəhbərin daim insanlarla birlikdə, həm sad, həm də dar gündə onların yanında olduğunu təsdiqləyən bir məqam!..

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

Heydər Əliyev Sarayında "Zima-2019" beynəlxalq uşaq festivalı keçirilib

Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyinin və "Beat Group" şirkətinin dəstəyi ilə Heydər Əliyev Sarayında "Zima-2019" beynəlxalq uşaq festivalı keçirilib.

Tədbirdə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva iştirak etdi.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konsertdən əvvəl qırıqı xalı üzərindən keçən gənc vokallıq festivaldan gözləntilərini paylaşırlar.

Vokal üzrə pedaqoq, Ukraynanın əməkdar artisti Rimma Şapovalova jurnalistlərlə müsahibəsində festival iştirakçılarının böyük ümidlər bəslədiyini bildirərək yeni istedadların üzə çıxarılmasında belə tədbirlə-

rin əhəmiyyətini qeyd etdi. "Belə gözəl uşaqlarla işləmək mənə böyük zövq verir. Əminəm ki, onların parlaq gələcəyi var və bu uşaqlar hələ özlərinə göstə-

rəcəklər. Bu konsert xeyli müddət yaddaşlarda qalacaq", - deyər Rimma Şapovalova bildirdi.

Sonra möhtəşəm qala-konsert oldu. Festivalda çıx-

xış edən iyirmidən çox gənc istedad Azərbaycanın və dünyanın məşhur hitlərini səsləndirdilər.

Sonda bütün iştirakçılara diplom və xatirə hədiyyələri təqdim edildi.

Qeyd edək ki, festivalda iştirak üçün 100-dən çox istedad mübaricəti etmişdi. Onların yalnız 21-i finala çıxıb.

Festivalda, həmçinin Türkiyə, Rusiya, Gürcüstan və digər ölkələrdən olan ifaçılar iştirak ediblər.

Festivalın quruluşçu rejissoru əməkdar incəsənət xadimi Ülviyyə Könül, layihənin musiqi prodüseri Rüstəm Rzayev, vokal üzrə pedaqoq isə Rimma Şapovalovadır.

Azərbaycanın xarici işlər nazirinin Münxendə bir sıra görüşləri olub

Fevralın 16-da Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Elmar Məmmədov Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Qırğız Respublikasının xarici işlər naziri Çingiz Aydarbekov ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin AZƏRTAC-a bildirdiyi ki, tərəflər Azərbaycan ilə Qırğızistan arasında müvafiq olan əməkdaşlıq münasibətlərini müzakirə edib, ikitərəfli əlaqələrin bütün istiqamətlər üzrə daha da möhkəmləndirilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıblar.

Nazirlər Türkdillli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurası (Türk Şurası) çərçivəsində əməkdaşlıq məsələlərini toxunaraq, iştirakçı ölkələr arasında iqtisadi-ticarət və turizm sahələrində əlaqələrin daha da inkişafının önəmini qeyd ediblər. Həmçinin Türk Şurasının növbəti zirvə görüşünə hazırlıq məsələləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Görüşdə regio-

nal məsələlər və qarşılıqlı marağ doğuran digər mövzular müzakirə edilib.

Fevralın 16-da Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədovun Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Xorvatiyanın Baş nazirinin müavini, xarici və Avropa işləri üzrə naziri Mariya Burç ilə görüşü olub.

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin verilən məlumata görə, görüşdə nazirlər iki ölkə arasında mövcud olan əməkdaşlıq münasibətlərini müzakirə edərək ikitərəfli strateji əlaqələrin hazırlığı səviyyəsini məmnunluqla qeyd ediblər.

Tərəflər bir sıra sahələrdə əlaqələrin daha irəli aparılması, eləcə də beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlıq məsələləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Münxen Təhlükəsizlik Konfransında iştirak etmək üçün Almaniya da səfərdə olan xarici işlər naziri Elmar Məmmədov ABŞ-in Milli Təhlükəsizlik Şurasının baş direktoru Fiona Hill ilə görüşüb. Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin verilən məlumata görə, tərəflər Amerika Birləşmiş Ştatları ilə Azərbaycan arasında ikitərəfli dialoq və əməkdaşlıq məsələləri ətrafında müzakirələr aparılıb. Elmar Məmmədov Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli üzrə danışıqlar prosesinin hazırkı vəziyyəti barədə ABŞ rəsmisi məlumatlandırılıb. Münaqişənin həllinin bölgədə dayanıqlı inkişaf və əmin-amanlığı təmin edəcəyi vurğulanıb.

Görüş zamanı tərəflər arasında, həmçinin qarşılıqlı marağ doğuran regional və beynəlxalq məsələlər üzrə fikir mübadiləsi aparılıb.

Ölkəmiz hərbi təcavüzün nəticələrini aradan qaldırmaq əzmindədir

Əvvəli 1-ci səh.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi istiqamətində göstərilən səyər davam edir. Amma tərəflərdən hər birinin problemin həllinə öz baxışı var. Təcavüzkar tərəf beynəlxalq hüquq normalarını qulaqardına vurur, işğalın nəticələrini qanuniləşdirmək üçün deridən-qabıqdan çıxır, qah Dağlıq Qarabağın Ermənistan birləşdirilməsini zərurət kimi beynəlxalq dəstək qazanmağa çalışır, qah da Dağlıq Qarabağa müstəqillik verilməsini yeganə həll vasitəsi olduğunu iddianırmağa səy göstərir.

Münaqişənin tənzimlənməsinə münasibətdə Azərbaycanın ədalətli mövqeyi isə dəyişməz olaraq qalır: suveren dövlətin ərazi bütövlüyü və həmi tərəfindən tanınmış sərhədləri müzakirə mövzusu ola bilməz! Problem həlli yalnız beynəlxalq hüquqa əsaslanmalıdır, çünki hərbi təcavüzün nəticələrini tanınması ilə əldə edilən

sülhün möhkəm və əbədi olması mümkündür deyil.

Azərbaycan rəhbərliyi öten müddət ərzində münaqişənin həlli üçün güclü hüquqi baza yaratmağa müvəffəq olmuşdur. Bir çox mötəbər beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən BMT, ATƏT, NATO, Qoşulmamış Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı münaqişə ilə bağlı haqqqətləri əks etdirən qətnamələr qəbul etmişdir. Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında imzalanmış Tərəfdaşlıq Prioritetləri sənədində ölkəmizin ərazi bütövlüyü və sərhədlərinin toxunulmazlığına dəstək ifadə olunmuşdur. Bu sənədlər münaqişənin tənzimlənməsi üçün yetərli hüquqi baza yaradır. Başqa sözlə, beynəlxalq ictimaiyyət Dağlıq Qarabağı Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsi kimi tanıyır, Ermənistanın ərazi iddialarını yaxına buraxmır. Bu o deməkdir ki, münaqişənin həlli yalnız Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində mümkündür.

Bununla yanaşı, Azərbaycan təcavüzkar tərəfi sülhə məcbur etmək üçün sərəncə

mında olan bütün vasitələri işə salır. Söhbət ilk növbədə Ermənistanın blokadasının gücləndirilməsindən gedir. Hərbi təcavüz nəticəsində Ermənistan Azərbaycan kimi mühüm bazanı itirmişdir. Qarabağ Türkiyəyə işğalçı dövlətlə sərhədlərini bağlamışdır. Üstəlik, Ermənistan Azərbaycanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən beynəlxalq əhəmiyyətli inkişaf layihələrindən kənar qalmışdır. Yerevanın havadarları nə qədər cidd-cəhd etsələr də, cürbəcür təzyiqlər göstərsələr də, onu regional əməkdaşlıq prosesinə qoşa bilməmişlər.

Digər tərəfdən, Azərbaycan milli iqtisadiyyatını inkişaf etdirərək hərbi gücünü artırmaqda davam edir. Ordumuzun müasir silahlarla təchiz edilməsi, hərbi hazırlığın yüksək səviyyəyə qaldırılması düşməni narahat etməyə bilmiş. Eyni zamanda düşmən Azərbaycan əsgərinin gücünü hiss etməyə başlamış, Ermənistan ordusunun yenilməzliyi mifi puç olmuşdur. 1916-cı il aprel dö-

yüşləri ordumuzun nəyə qadir olduğunu göstərdi, Azərbaycan əsgərinin qələbə əzmini nümayiş etdirdi. Düşmən işğal etdiyi ərazilərin bir hissəsindən geri çəkilməyə məcbur oldu, aldığı zərəbinin səbəbkarı kimi havadarlarını suçlamağa başladı. İki ildən sonra Silahlı Qüvvələrimiz Naxçıvanda daha bir uğurlu əməliyyat keçirdi. Qoşunlarımız bir sıra strateji yüksəklikləri ələ keçirdi və bu, düşmənin strateji kommunikasiyalarına nəzarət etməyə imkan verdi. Bütün bunlar ordumuzun qüdrətini əks etdirən mühüm hadisə olaraq tariximizə qızıl səhifələr kimi yazıldı.

Göründüyü kimi, Azərbaycan erməni təcavüzünün nəticələrini aradan qaldırmaq üçün irəliyə doğru inamlı addımlar atır. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, indi Azərbaycan həm danışıqlar masasında, həm də döyüş meydanında üstün mövqedədir.

Allahverdi MEHDİYEV, "Azərbaycan"

Ermənistan ordusu atəşkəs rejimini 25 dəfə pozub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri müxtəlif istiqamətlərdə sutka ərzində atəşkəs rejimini 25 dəfə pozub.

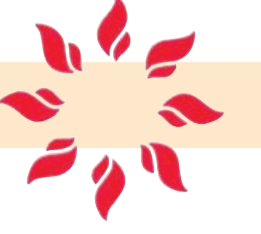
Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin AZƏRTAC-a bildirdiyi ki, Ermənistanın Noyembəryan rayonunun

Voskevan, İcevan rayonunun Ayçevit kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Aşağı Əskipara, Qızılcacılı, Cəfərlı və Bala Cəfərlı kəndlərində yerləşən mövqelərini atəşə tutub. Tərtər rayonunun işğal altında olan Çiləbürt, Ağ-

dam rayonunun Şıxlar, Abdinli, Füzuli rayonunun Qorvand, Qorqan və Kürdlər kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər və Ağdam rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqələri atəşə məruz qalıb.

MADE IN AZERBAIJAN

Avropada ilk "Azərbaycan Ticarət Evi"

İki il öncə Belarusda fəaliyyətə başlayan mərkəzdə Azərbaycan şirkətlərinin istehsal etdiyi 20-dən çox çeşiddə məhsul "Made in Azerbaijan" brendi ilə nümayiş olunur

Azərbaycan məhsullarının ixracının genişləndirilməsi və "Made in Azerbaijan" brendinin azərbaycani bazarlarda tanınması məqsədilə ticarət evlərinin açılması əhəmiyyətli tədbirlərdəndir. Ölkəmizin rəqəbatqabiliyyətli məhsullarının ixracının təşviq edilməsi məqsədilə xarici ölkələrdə bu gün 7 "Azərbaycan Ticarət Evi" fəaliyyətdədir. Onlardan ilki 2017-ci ilin may ayında Belarusda açılıb.

Azərbaycan-Belarus iqtisadi münasibətləri yeni mərhələdə

İki ölkə arasında diplomatik əlaqələrin yaradılması haqqında protokol 11 iyun 1993-cü ildə imzalanıb. 2006-cı ilin fevral ayında isə Belarusun Azərbaycanla, həmin ilin avqust ayında Azərbaycanın Belarusda səfirlikləri açılıb.

Bu il uğurlu diplomatik münasibətlərin 26 il tamam olan Belarus-Azərbaycan əlaqələri artıq yeni inkişaf mərhələsindədir. Son illərdə fəal qarşılıqlı əlaqələr iki ölkəni bir-birinə o dərəcədə yaxınlaşdırıb ki, növbəti regionda, həm də dünyada Belarus və Azərbaycanı dost ölkələr hesab edirlər. İndiyədək iki ölkə arasında 118 mühüm tərəfdaşlıq sənədləri imzalanıb.

"Made in Azerbaijan" brendi ilə məhsullarımızın nümayiş olunduğu bu ticarət evi artıq iki il yaxındır ki, fəaliyyətdədir. Ticarət evinin açılışı ilə bağlı danışıqlar 2016-cı ildə aparılıb. Belə ki, həmin ilin noyabr ayında Azərbaycanla səfər edən Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenko ilə Prezident İlham Əliyev arasında aparılan danışıqlar zamanı Belarusda "Azərbaycan Ticarət Evi"nin yaradılması məsələsi də müzakirə mövzusu olub. Prezidentlərin apardıqları danışıqlardan sonra qısa müddət ərzində iki ölkə arasında əmtəə dövriyyəsinin artırılması, Azərbaycanın idxalında Belarus məhsullarının payının çoxaldılması, bu ölkədə istehsal ediləməyə könd təsərrüfatı və emal sənayesi məhsullarının Azərbaycanın idxal olunması barədə tapşırıqlar verilib. Bu görüşdən cəmi 6 ay sonra isə həmin tapşırıqların icrası olaraq Azərbaycan İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən Belarusun paytaxtı Minsk şəhərində ümumi sahəsi 529 kvadratmetr olan "Azərbaycan Ticarət Evi" yaradılıb.

İlk "Azərbaycan Ticarət Evi"nin açılışı

2017-ci il may ayının 27-də Belarusda hər iki ölkənin dövlət və hökumət nümayəndələrinin, o cümlədən Azərbaycan-Belarus Parlamentləri arasında əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvlərinin, həmçinin iş adamlarının iştirakı ilə "Azərbaycan Ticarət Evi"nin açılışı oldu. Tədbirdə çıxış edən iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev dövlət başçılarının iki ölkə arasında si-

yasi-iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsinə böyük önəm verdiyini vurğulayaraq, Azərbaycan-Belarus əməkdaşlığının qarşılıqlı dostluq prinsipləri üzərində qurulduğunu, uğurlu inkişaf etdiyinə və strateji tərəfdaşlıq səviyyəsində olduğunu diqqətə çatdırıb. Şahin Mustafayev Minskın gözəl guşələrindən birində "Azərbaycan Ticarət Evi"nin açılışının iqtisadi əlaqələrin, investisiya əməkdaşlığının genişləndirilməsinə, ticarətin şaxələndirilməsinə töhfə verəcəyini vurğuladı.

Həç bir vasitəçi olmadan Belarusa birbaşa ixrac

Bu gün ticarət evi "Made in Azerbaijan" brendinin Belarus bazarında daha çox tanınması, Azərbaycan məhsullarının ixracı-

ilham Əliyev Minskda "Azərbaycan Ticarət Evi" ilə də tanış oldu.

Bu məsələyə prezidentlərin geniş tərkibli görüşündə və mətbuata bəyanatlarla çıxışlarında da toxunuldu. İlham Əliyev qeyd etdi ki, şəhərin mərkəzində Azərbaycanın yaraşıqlı guşəsi yaradılıb və orada nailiyyətlərimiz Belarus vətəndaşlarına nümayiş etdiriləcək: "Bizim məhsullarımız artıq Belarus bazarına çıxıb və onlara yaxşı tələbat var. Biz bu baxımdan belarusluların geri qalmışdır. Artıq Bakıda yüksək keyfiyyətli və bizim vətəndaşlarımız arasında çox məşhur olan Belarus məhsullarını satan yeddi ticarət müəssisəsi mövcuddur. Biz məhsullarımızı Belarus bazarına çıxarmaq niyyətindəyik. Düşünürəm ki, bu, həm bizim ikitərəfli ticarət-iqtisadi əlaqələrimizi möhkəmləndirəcək, həm də bir-birimizin imkanlarını daha çox nümayiş etdirəcək".

Belarusda məhsullarımıza böyük tələbat var

Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenko isə öz növbəsində bildirdi ki, beynəlxalq ticarət ikitərəfli ticarətdir. Buna görə də Belarus bazarında Azərbaycan mallarının artırılmasına

maraq var. Ona görə də gələcəkdə bu bəlkəni inkişaf etdirərək vilayət mərkəzlərinə keçmək nəzərdə tutulur. "Ticarətin izni ilə, bu mağazalar və bu ticarət evləri sizin məhsullarla dolu olacaq. Həmin məhsulları təkə belaruslar almır. Ukrayna hadisələri ilə əlaqədar bütün axınlar Belarusdan keçir, Azərbaycan məhsullarına çox böyük tələbat var. Xüsusən ona görə ki, azərbaycanlılar ticarət bazarı an yaxşı adamlardır, mən bunu həmişə etiraf etmişəm. Bunu necə etməyi biz sizdən öyrənməliyik. Bununla əlaqədar keçən il Minskə ticarət evi açılmasını alışıqlayam. Biz bu layihəyə maksimum dəstək veririk, əmtəə dövriyyəsinin tarazlaşdırılması artıq istiqamətləri üzrə təklifləri bundan sonra da dəstəkləmək niyyətindəyik".

Aleksandr Lukaşenko onu da əlavə etdi ki, Belarus Azərbaycan investisiyalarına və yüksək səviyyəli məhsullarına maraq göstərir. Hazırda Azərbaycan məhsulları "Azərbaycan Ticarət Evi"ndə geniş təqdim edilir. Onların Belarus alıcılarında maraq oyatmasına görə Azərbaycan Prezidenti bu bəlkənin vilayət mərkəzlərinə genişləndirilməsi haqqında qərar qəbul edib.

Ticarət evinin məqsədi və xidməti

Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, Azərbaycan məhsullarının ixracının dəstəklənməsi, ixracın həcmində və coğrafiyasının genişləndirilməsi, "Made in Azerbaijan" brendinin təşviqi məqsədilə artıq 7 ölkədə "Azərbaycan Ticarət Evi" fəaliyyət göstərir. Bu il daha bir neçə ölkədə yeni ticarət evlərinin açılması gözlənilir.

Xarici ölkələrdə açılan ticarət evlərinin məqsədi və xidmətinə gəlincə isə onu deyərək bildirir ki, bu mərkəzlər istehsal olunan məhsulun həç bir vasitəçi olmadan ixracına imkan yaradır, ölkələr arasında iqtisadi əlaqələrin daha da genişlənməsinə stimül verir və xarici iş adamlarını Azərbaycan məhsulları ilə yaxından tanış etməklə ölkəmizə investisiyaların cəlb olunmasına şərait yaradır.

Rəşad BAXŞƏLİYEV, "Azərbaycan"

3 ildə sahibkarlara 6766 lisenziya verilib

2018-ci ildə sahibkarlara 2048 lisenziya verilib ki, bunun da 1384-nü yeni, 664-nü isə müddətsiz lisenziyalara əvəz etmə təşkil edir.

Ümumilikdə isə, İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən "ASAN xidmət" mərkəzləri vasitəsilə 2 noyabr 2015-ci il tarixindən 1 yanvar 2019-cu il tarixinədək sahibkarlara 6766 lisenziya verilib. Ötən ilin martında "Lisenziyalar və icazələr" portalı yaradılıb və portal vasitəsilə artıq 587 elektron lisenziya verilib.

2018-ci ildə isə, sahibkarlara investisiya dəyəri 801 milyon manat olan layihələr üzrə 107 investisiya təşviqi sənədi və bu investisiya təşviqi sənədləri əsasında 1058 təsdiqedicisi sənəd təqdim edilib.

185 ölkə ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirilib

Ötən il Azərbaycanın hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 185 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirib, 113 ölkəyə məhsul ixrac edilib, 178 ölkədən isə idxal olunub.

2018-ci ildə ölkənin xarici ticarət dövriyyəsi 31 milyard 755,9 milyon dollar, o cümlədən ixracın dəyəri 20 milyard 290,9 milyon dollar, idxalın dəyəri 11 milyard 465 milyon dollar təşkil edib. Göründüyü kimi nəticədə 8 milyard 825,9 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranıb.

Ukraynaya 300 "Khazar" avtomobili ixrac olunacaq

Bu il "Khazar" avtomobilləri Ukraynaya ixrac ediləcək. "Azərbaycan" ASC-nin idarə heyətinin sədri Emin Axundov bildirdi ki, ilkin olaraq 300 avtomobil ixracı nəzərdə tutulur. İxracı ilin ortalarında başlanılacaq.

İdarə heyətinin sədrinin sözlərinə görə, bu günə qədər 1250 "Khazar" avtomobili satılıb. Onların 400-ə yaxını dövlət idarələri, qalan hissəsi isə vətəndaşlar tərəfindən alınıb. Avtomobillərin 25-30 faizi kredit yolu ilə satılıb.

lərdən çox olacağı ehtimalı böyükdür.

Almaniya, İtaliya, Rusiya və Türkiyəyə birbaşa ixrac

Hazırda sahibkarlar fındıq ləpəsinin satışını ya Türkiyədən olan hemkarları vasitəsilə, yaxud da birbaşa

Məhsullarımız dünya bazarında şöhrət qazanır

Zaqataladakı fındıq emalı müəssisələrindən "Aqrovest" MMC xüsusi ilə seçilir. Direktor Malik Aslanov deyir ki müəssisə 2000-ci ildən fəaliyyətdədir. Onlar öz məhsullarını Rusiya Federasiyasına, əsasən də Avropa ölkələrinə ixrac edirlər. Bu sıraya Almaniya, Fransa, İsveçrə, İtaliya daxildir. Ümumilikdə isə müəssisənin məhsulları keyfiyyətinə görə dünyada tanınır.

2018-ci ildə müəssisə 5 min tona qədər fındıq məhsulu qəbul edib və bundan da təxminən 4 min tonu artıq emal edilib. Onun da 1000 tonu sifarişçilərə çatdırılıb. Hazırda qalan məhsulun satışa hazırlanması istiqamətində işlər gedir. Müqavilə bağlanan şirkətlərə tələbə uyğun həcmdə fındıq göndərilir.

Əsas tədarükçülər Zaqatala, Qax, Balakən və Qəbələ fındıqçılardır.

Müəssisədə işçilərin sayı 200 nəfərdir. Bunlar Lahir, Suvagil, Qimır, Behmetli və Zəyəm kəndlərindən sakinləridir.

Məhsulun keyfiyyəti ilə bağlı müəssisədə laboratoriya da fəaliyyət göstərir. Eyni zamanda Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin mütəxəssisləri buradakı məhsuldan götürdüləri nümunəyə verdikləri rəydən sonra məhsul xaricə göndərilir.

Görünən odur ki, Zaqatalada fındıqçılıq sahəsi başda olmaqla çoxlu sayda ixracçının fındıq məhsulları var. Diqqətçəkən tərəfi də həmin məhsulların satış baxımından korluq çəkməməsidir. Nəticədə həm əliqəbərli istehsalçı qazanır, həm də emal prosesində iştirak edən zəhmətkeş insanlar. Bizə isə sonnda bunu demək qalır: "Məhsulunuz hər zaman bol, ruzininiz bəreketli olsun!"

Əli SƏLİMOV, "Azərbaycan"

"KOB Dostu" Qəbələdə

İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin "Kiçik və Orta Biznesin Dostu" ("KOB Dostu") Qəbələdə də fəaliyyətə başlayıb.

Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi

Bu, Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu üzrə ilk "KOB Dostu"dur və Qəbələ rayonu ilə yanaşı, ətraf rayonlarda fəaliyyət göstərən sahibkarların xidmətindədir. "KOB Dostu" ilə birgə ofisdə KOB könüllüləri də fəaliyyət göstərəcəkdir.

Hazırda 9 şəhər və rayonda 12 "KOB Dostu" fəaliyyət göstərir. Bu il ölkənin digər regionlarında da "KOB Dostu" yaradılacaq.

İraqa və Polşaya ixrac missiyaları təşkil ediləcək

Azərbaycanda İxracın və Investisiyaların Təşviqi Fondu (AZPROMO) tərəfindən martın 2-dən 6-dək İraqa, martın 6-dan 10-dək isə Polşaya ixrac missiyası təşkil ediləcək.

İraqa təşkil olunaçaq missiya qida, tekstil, tikinti, informasiya texnologiyaları sahələrini, Polşaya yollanacaq missiya isə qida, alkoqollu içkilər, tekstil, kosmetika sahələrini əhatə edəcək.

Rusiyaya ixrac edilən məhsulun çeşidi də artır, həcmi də

Moskvada keçirilən "ProDEXPO 2019" beynəlxalq ərzaq sərğisində Azərbaycan məhsulları da nümayiş olunub. Sərgidə iştirak edən şirkətlərimiz ilə xarici tərəfdaşları arasında aparılan müzakirələrin nəticəsi olaraq Azərbaycan məhsullarının ixracına dair bir sıra razılıqlar əldə olunub.

Belə ki, Azərbaycanın "Azhazelnut" şirkəti 21 ton fındığın, "A+Co" şirkəti isə 20 ton şərabin Rusiyaya ixracına dair müqavilələr imzalayıblar. "Cəllilabad Şərab-2" şirkəti ilə iki Rusiya şirkəti arasında isə 100 min şüşə şərabin ixracına dair razılıq əldə olunub.

Bundan başqa, Azərbaycanın "Gilan Agro and FMCG Group" şirkəti konserv məhsullarının, "Cuve" şirkəti fındığın, "Azna" şirkəti nar şirəsinin, "D fruits" şirkəti konservləşdirilmiş meyvə və meyvə qurularının, "Tac" şirkəti şərinləşdirici içkilərin, "Buta Agro" şirkəti isə istehsal etdiyi meyvə və tərəvəzin Rusiyaya ixracına dair razılığa gəliblər.

Hazırda ölkəmizdə iqtisadiyyatın daha da inkişaf etdirilməsi üçün mühüm istiqamətlərdən biri regionların özünü maliyyələşdirməsi və mövcud iqtisadi potensialdan daha səmərəli istifadə olunmasıdır. Bununla əlaqədar icra strukturlarına idxal əvəzədən və ixracçılıq istehsal, emal və infrastruktur müəssisələrinin yaradılması, inkişaf etdirilməsi istiqamətində tapşırıqlar verilib. Buna uyğun olaraq Zaqatala rayonunda da məqsədyönlü tədbirlər davam etdirilir.

İstehsal da artır, ixrac da...

Zaqatala gül, fındıq, tütün və barama məhsulları ilə "Made in Azerbaijan" brendinin dünyada tanınmasına böyük töhfə verir

Ölkəmizi dünyada daha çox tanıdan bölgə

Təsədüfi deyil ki, Zaqatala son illər qida sənayesinin inkişaf etdirilməsi istiqamətində öz sözünü deməkdədir. Eyni zamanda "Made in Azerbaijan" brendli məhsulları ilə ölkəmizi dünyada daha çox tanıdan bölgələrimizdəndir. İxrac yönümlü məhsullar arasında isə qərzəkli meyvələr, xüsusən də fındıq xüsusi çəkiyə malikdir.

Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Mübariz Əhmədov deyir ki, Prezident İlham Əliyevin göstərişi əsasında ənənəvi sahələrdən olan pambıqçılıq, fındıqçılıq, tütünçülük və kəndçülüğün inkişafı eyni zamanda ixrac yönümlü məhsulların artımına da əhəmiyyətli töhfədir. Prioritet seçilən müvafiq istiqamətlərlə bağlı

dövlət başçısının verdiyi tövsiyələr Zaqatalada da yerini tapırlar. Respublikamızda gedən inkişaf fındıqçılıqda da özünü göstərib.

Belə ki, qərzəkli bağıçlıq təsərrüfatlarının inkişaf etdirilməsi istiqamətində rayonda mövcud olan fındıq bağlarının sahəsinin iki dəfə artırılması ilə əlaqədar müvafiq tədbirlər davam etdirilib. Bu məqsədlə rayonda ötən illərdə təsis olunmuş Fındıq İstehsalçıları və İxracatçıları Assosiasiyası İctimai Birliyi, eləcə də "Zaqatala Aqrosənaye" MMC və "Agrarco" MMC-nin fəaliyyəti uğurlu olub.

19 min 505 hektarlıq fındıq bağları

Fındıq bağı sahələrinin artırılması istiqamətində əhali arasında mütəmadi ma-

1 milyon 700 min ədəd pöhrə tədarük olunmaqla, rayonda 2560 hektar sahədə yeni fındıq bağı salınıb. Ümumi fındıq bağlarının sahəsi 16 min 420 hektara çatdırılıb. 2017-ci ilin yaz mövsümündə isə 598 hektar sahədə yeni fındıq bağları salınıb. Məqsədyönlü tədbirlər davam etdirilərək ələ həmin ilin payız mövsümündə 1134 hektardan artıq sahədə yeni bağlar salınaraq rayonda mövcud fındıq bağları 18 min 151,5 hektara çatdırılıb.

Keçən il də fındıq bağlarının salınması sistemli şəkildə davam etdirilib. Beləliklə də 2018-ci ilin yazında 352 hektar, payızında isə 1001,5 hektar olmaqla, cəmi 1353,5 hektar sahədə yeni fındıq bağları salınıb ki, hazırda mövcud bağları 19 min 505 hektar təşkil edir.

Ötən il 15 min 69 ton fındıq satılıb

Müvafiq sahənin inkişafına elmi yanaşmanın təmin edilməsi üçün rayonda fəaliyyət göstərən Meyvəçilik və Çayçılıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun Zaqatala Bağçılıq Dayaq Məntəqəsində si-

naq məqsədi ilə "Ocaq şəkili", "V" şəkilli, "Cərgə üsullu" və "8-8" əkin sxemləri ilə bağlar salınıb. Gələcəkdə əkilməsi üçün "Ata-baba" fındıq sortuna aid 8 min ədəd ting yetdirilir.

Fındıq məhsulunun istehsalı və ondan əldə olunan gəlirlər də illər üzrə dinamika cəlbədiciliyi ilə seçilir. 2016-cı ildə 8910 ton fındıq istehsal olunduğu halda, bundan təxminən 78 milyon manata qədər vəsait əldə olunub. 2017-ci ildə isə 14 min 200 ton məhsuldan 124 milyon manata yaxın gəlir götürülüb. 15 min 69 ton isə fındıq 2018-ci ildə istehsal olunub və həmin məhsulun realizasiyası tam yekunlaşmadığı üçün əldə olunan qazanc ballı deyil. Hələ ki, satış davam edir. Buna baxmayaraq qazancın əvvəlki il-

reallaşdırılır. Rayon ərazisində fındıq emalı ilə məşğul olan qida sənayesi müəssisələri birbaşa Almaniya, İtaliya, Rusiya və Türkiyəyə öz məhsullarını satırlar. Bu da həmin müəssisələrin sənaye potensialı üçün böyük baza formalaşdırır.

Bu gün Zaqatala ixrac potensialına malik gül, fındıq, tütün və barama məhsulları ilə "Made in Azerbaijan" brendinin dünyada tanınmasına öz töhfəsini verməkdədir.

Hazırda əkilən fındıq bağları da yaxın gələcəkdə Zaqatalanın inkişafına lazımi təsirinə göstərəcək. Çünki fındıq əkiləndən on azından 5-6 il sonra məhsul verir. Rayonda 2006-cı ildə ekilmis ağaclar indiki halda normal məhsul verməkdədir.

Əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsi diqqətdə saxlanılır

Dövlət başçısı İlham Əliyevin sürətli tərəqqiyə xidmət edən məqsədyönlü və ardıcıl siyasəti sayəsində əldə olunan müsbət göstəricilər respublikamızda ikinci böyük şəhər olan Gəncədə də özünü qabarıq göstərir. Başqa sözlə, şəhərin sosial-iqtisadi həyatının bütün sahələrində müşahidə olunan inkişaf dinamikası 2018-ci ildə də qorunub saxlanılmış, əhalinin sosial durumu daha da yaxşılaşmışdır.

Qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər, görülməli işlər davamlı inkişafa, investisiya qoyuluşunun artmasına, yeni müəssisələrin və iş yerlərinin açılmasına təkan vermişdir. Belə ki, 2018-ci ildə şəhər iqtisadiyyatının aparıcı sahəsi olan sənayedə fəaliyyət göstərən fiziki və hüquqi təsərrüfat subyektləri tərəfindən əvvəlki ilə nisbətən 399 milyon 912 min manat çox sənaye məhsulu istehsal olunmuşdur.

Sahibkarlığın inkişafı üçün yaradılan müsbət şərait nəticəsində özəl müəssisələr tərəfindən istehsal olunan məhsulların həcmi ümumi sənaye məhsullarının 69,6 faizini təşkil etmişdir. Həmin məhsulların 54 faizi respublika daxilində, 46 faizi Rusiya, Türkiyə, Polşa, Çexiya, İtaliya, Ukrayna, Belarus, Gürcüstan və digər ölkələrə ixrac olunmuşdur. Sənaye sektorunda işləyənlərin əməkhaqqı 473 manat olmuşdur.

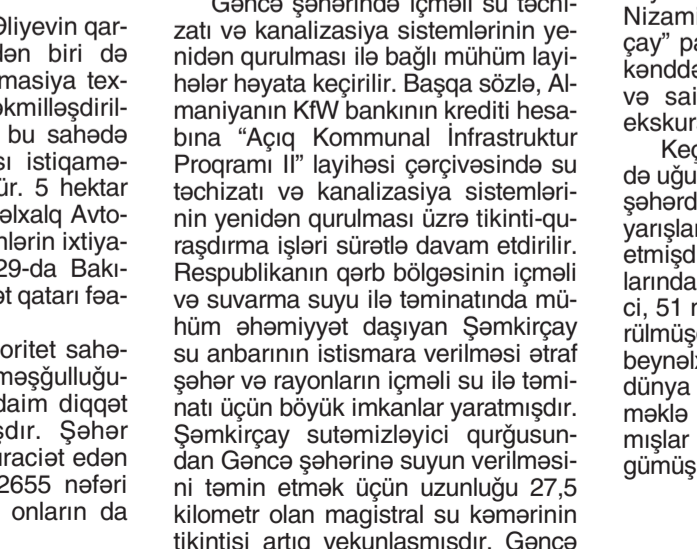
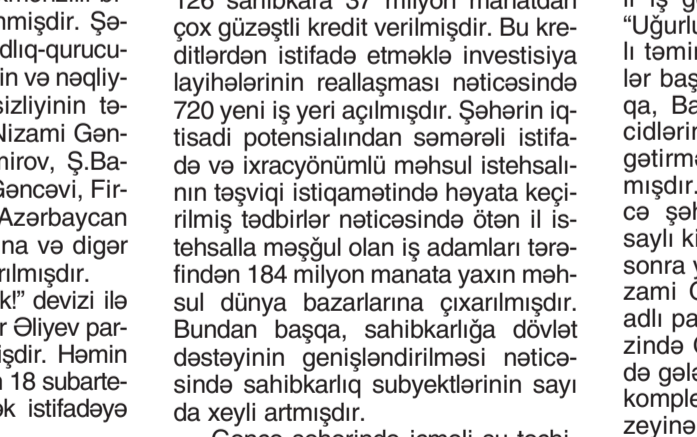
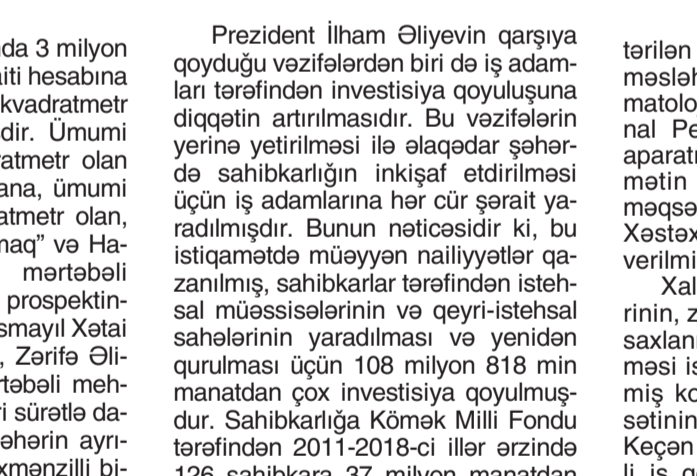
Əvvəlki illərdə olduğu kimi, "Gəncə avtomobil zavodu" istehsalat Birliyi şəhər iqtisadiyyatında yene də mühüm yer tutmuşdur. Minsk Traktor Zavodu ilə bağlanmış müqaviləyə əsasən Gəncə zavodu "Belarus" traktorlarının istehsal həcmi bir qədər də artmışdır. Hazırda "Gəncə avtomobil zavodu"nın Türkiyədə filialının açılması istiqamətində işlər aparılır. Yaxın vaxtlarda zavodun qardaş ölkədə fəaliyyətə başlayacaq filialında həmin traktorların yığımına başlanacaqdır. Bundan başqa, "MAZ" markalı avtomobillərin bazasında respublikamız üçün əhəmiyyətli olan bütün növ xüsusi təyinatlı maşınların istehsalı, "KamAZ", "URAL" markalı avtomobillərin yığımının genişləndirilməsi də nəzərdə tutulmuşdur.

Keçən il şəhərdə tikinti-quruculuq işlərinin həcmi də xeyli genişləndirilmişdir. Əhali sektorunda 3 milyona 967 min manat şəxsi vəsaiti hesabına ümumi sahəsi 15 min kvadratmetr olan yaşayış evi tikilmişdir. Ümumi sahəsi 5 min 586 kvadratmetr olan "Majestik" adlı məhmanxana, ümumi sahəsi 2 min 500 kvadratmetr olan, 8 mərtəbəli "Otel Univermaq" və Hacıqadın qəsəbəsində 7 mərtəbəli "ARFA", Nizami Gəncəvi prospektində 8 və 4 mərtəbəli, Şah İsmayıl Xətai prospektində 4 mərtəbəli, Zərifə Əliyeva prospektində 2 mərtəbəli məhmanxanalarda inşaat işləri sürətlə davam etdirilir. İl ərzində şəhərin ayrı-ayrı ünvanlarında 182 çoxmənzilli binanın dam örtüyü yerləşdirilmişdir. Şəhərdə gəmiqayışı abaddıq-quruculuq işləri ilə yanaşı, əhalinin və nəqliyyat vasitələrinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə Nizami Gəncəvi prospekti, Fikrət Əmirov, Ş. Baxhədlin, Əttarlar, Təbriz, Gəncəvi, Firdovsi, Qara Qarayev, Azərbaycan bayrağı, İsa Xəfərov adına və digər küçələrdə təmir işləri aparılmışdır.

"Hərəmir biz ağac ekək!" deyişi ilə keçirilən inkişafda Heydər Əliyev parkında 10 min ağac əkilib. Həmin ərazilərin suvarılması üçün 18 subartezian quyusu təmir edilərək istifadəyə verilmişdir.

Dövlət başçısı İlham Əliyevin qarşıya qoyduğu vəzifələrdən biri də neqliyyat, rabitə və informasiya texnologiyaları sektorunun təkmilləşdirilməsidir. 2018-ci ildə bu sahədə işlərin yenidən qurulması istiqamətində xeyli iş görülmüşdür. 5 hektar ərazidə inşa edilən Beynəlxalq Avtoağzal Kompleksi sərnişinlərin ixtiyarına verilib, dekabrın 29-da Bakı-Gəncə marşrutu üzrə sürət qatan fəaliyyətə başlamışdır.

Dövlət siyasətinin prioritet sahələrindən olan əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsi də daim diqqət mərkəzində saxlanılmışdır. Şəhər məşğulluq mərkəzinə müraciət edən 3944 nəfər vətəndaşın 2655 nəfəri işlə təmin edilmişdir ki, onların da 1106 nəfəri qadındır.

və Şəmkir şəhərləri üçün alternativ mənbə hesab olunan Şəmkirçay sətəmizləyici qurğusu istismara verildikdən sonra bu mənbədən Gəncə şəhərinə saniyədə 1141 litr içməli su verilir.

Şəhər icra hakimiyyətinin daim diqqət mərkəzində saxladığı məsələlərdən biri də elm, təhsil, eləcə də məktəbəqədər uşaq tərbiyə müəssisələrinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, təhsilin keyfiyyətcə və məzmunca beynəlxalq standartlara inteqrasiyası məsələsidir. Bu istiqamətdə bir sıra məqsədyönlü işlər görülmüşdür. Belə ki, 1076 şagird yerlik 7 nömrəli tam orta məktəbin binasında əsaslı təmir işlərinə başlanılmışdır. 18, 28 və 34 nömrəli tam orta məktəblərin əsaslı təmiri üçün isə hazırlıq işləri görülür.

Təhsil sistemində aparılan yenidənqurma işləri ümumi göstəricilərdə öz müsbət nəticələrini göstərir. Bu inkişaf 2017-2018-ci tədris ilində ali məktəblərə qəbul imtahanlarında da gərmək mümkündür. Qəbul imtahanlarında 264 nəfər 500-dən, 90 nəfər 600-dən, 30 nəfər 650-dən yuxarı bal toplayıb, 1 nəfər isə ən yüksək - 700 balla tələbə adını qazanmışdır.

Həm dövlət başçısı İlham Əliyev, həm də Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyeva əhalinin sağlamlığına böyük diqqət ayırır, hətərfəli qaçığı göstərirlər. Bu diqqət və qayğı sayəsində tibb müəssisələrinin maddi-texniki bazası gücləndirilir, təminat yaxşılaşdırılır. Xüsusilə tibbi kadrların ixtisas səviyyəsinin yüksəldilməsi sahəsində görülən işlərin nəticəsidir ki, bu gün ölkəmizdə çox mürəkkəb əməliyyatlar həyata keçirilir, əvvəllər mümkün olmayan müasir müalicə üsulları tətbiq edilir ki, bunun da nəticəsində əhalinin sağlamlığını xarakterizə edən göstəricilərdə müsbət dinamika müşahidə olunur.

Son illər Gəncə səhiyyəsinə də yenilənmə prosesi gedir. Belə ki, keçən il 200 çarpayılıq psixiatriya xəstəxanası üçün yeni müasir tələblərə uyğun 2 korpus və bir yardımçı binanın tikintisinə başlanılmışdır. Hazırda 2 sayılı poliklinikada, 2 sayılı uşaq xəstəxanasının anesteziyaya və reanimasiya şöbəsinə, eləcə də 1 sayılı uşaq xəstəxanasında təmir işləri sürətlə davam etdirilir.

Ötən il şəhəri səhiyyə müəssisələrinin yeni tibbi avadanlıq və qurğularla təchizatı istiqamətində də xeyli iş görülmüşdür. Qadın məsləhətxanası tərəfindən göstərilən tibbi xidmətə diqqət artırılmış, məsləhətxanaya koaqulometr, hematoloji laborator analizator, regional Perinatal Mərkəzə fototerapiya aparatı, uşaqlara göstərilən tibbi xidmətin səviyyəsinin yüksəldilməsi məqsədilə 1 sayılı Birlişmiş Uşaq Xəstəxanasına elektroensefaloqraf yerləşdirilmişdir.

Xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərini, zəngin mədəni irsinin qorunub saxlanması, gələcək nəsillərə ötürülməsi istiqamətində müəyyənləşdirilmiş kompleks tədbirlər dövlət siyasətinin əsas prioritetlərindən biridir. Keçən il bu baxımdan Gəncədə xeyli iş görülmüşdür. "Şah Abbas" və "Uğurlu xan" karvansaralarının əsaslı təmir və bərpası istiqamətində işlər başa çatdırılmışdır. Bundan başqa, Balabağban və Qaxazlar məscidlərində ilkin görünüşlərinə xələf gətirmədən təmir-bərpa işləri aparılmışdır. Hacıqadın qəsəbəsində Gəncə şəhər kitabxana sisteminin 17 sayılı kitabxana filiali əsaslı təmirdən sonra yeni məkana köçürülmüş, "Nizami Gəncəvi: Səleflər və Xələflər" adlı park istifadəyə verilmişdir. İl ərzində Gəncə şəhərinə turist qismində gələnərək üçün Heydər Əliyev park kompleksinə, Mirzə Şəfi Vəzəh muzeyinə, Məhəmməd Gəncəvi Mərkəzinə, Nizami Gəncəvi muzeyinə, "Gəncəçay" park-bulvar kompleksinə, Hacıqadın Xalq Cümhuriyyəti Muzeyinə və sair tarixi-memorial abidələrinə ekskursiyalar təşkil edilmişdir.

Keçən il Gəncə idmançıları üçün də uğurlu olmuşdur. Belə ki, il ərzində şəhərdə keçirilən 53 müxtəlif idman yarışlarında 9 mindən çox gəncə iştirak etmişdir. 30-a yaxın respublika yarışlarında 64 nəfər birinci, 52 nəfər ikinci, 51 nəfər isə üçüncü yeri layiq görülmüşdür. İdmançılardan 100 nəfər beynəlxalq, 8 nəfər Avropa, 7 nəfər dünya çempionatlarında iştirak etməklə ümumilikdə 47 medal qazanmışlar ki, onlardan da 20-si qızıl, 5-i gümüş, 22-si bürünc medal olmuşdur.

Sabir ƏLİYEV
"Azərbaycan"

Sahibkarlara daim diqqət göstərilir

Fevralın 16-da Naxçıvan Biznes Mərkəzində Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibovun muxtar respublikada fəaliyyət göstərən sahibkarlarla görüşü olub, muxtar respublikanın investisiya reytingində qalib olması ilə bağlı təqdimat keçirilib. Ali Məclisin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Vasif Talibov çıxışında deyib: "Ölkəmizdə yaradılan əlverişli biznes mühiti və özəl sektora göstərilən diqqət sahibkarlığın inkişafı üçün geniş imkanlar açıb. Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın icrasının yekunlarına həsr olunmuş konfransda demişdir ki, "Sahibkarlığa bağlı siyasətimiz davam etdiriləcək. Sahibkarlara dövlət tərəfindən böyük dəstək verilir - həm mənəvi dəstək, siyasi dəstək, həm də maddi dəstək. Azərbaycan nadir ölkələrdəndir ki, öz sahibkarına bu qədər diqqət göstərir".

Ali Məclisin Sədri deyib: "Naxçıvan Muxtar Respublikasında sahibkarlığa göstərilən diqqət və qayğının nəticəsidir ki, ümumi daxili məhsulda özəl bölmənin xüsusi çəkisi artaraq 88 faizi ötmüşdür. Hazırda muxtar respublikada 383 növdə məhsul istehsal olunur, 350 növdə məhsula olan tələbat tamamilə yerli imkanlar hesabına ödənilir. Bu gün muxtar respublikada istər sənayenin, istərsə də kənd təsərrüfatının inkişafı sahibkarlıq fəaliyyəti üçün yaradılan şərait nəticəsində mümkün olmuşdur. Bir faktı qeyd etmək yerinə düşər ki, hazırda muxtar respublikada məşğul əhalinin 83 faizi özəl bölmənin payına düşür ki, bu da çox yüksək göstəricilərdir".

Ali Məclisin Sədri sağlamlıq rəqabət mühiti formalaşdırılmasına "Caspian European Club"un rəhbərliyinə, eləcə də ölkəmizin və muxtar respublikanın sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramlarının icrasında əməyi olan bütün sahibkarlara təşəkkür edib.

"Sahibkarlığın inkişafında məqsəd ondan ibarətdir ki, daha çox məhsul istehsal olunub, daha çox yeni iş yerləri açılıb, sahibkarlıq subyektlərinin ixrac imkanları artıbsın, ailə təsərrüfatları genişlənsin. Bunun üçün muxtar respublikada hər cür imkan və şərait yaradılıb. Qalır təşəbbüs göstərmək, fəaliyyəti genişləndirmək, rəqabət-tədavamli məhsul istehsal etmək və ölkəmizin ümumi inkişafına töhfə vermək", - deyən Ali Məclisin Sədri ümummilli lider Heydər Əliyevin "Sahibkarlığın inkişafı etdirilməsi, sərbəst iqtisadiyyata yol verilməsi, bazar iqtisadiyyatının yaradılması bizim strateji yolumuzdur" fikirlərini xatırladı, bu yolda sahibkarlara və tədbir iştirakçılarına uğurlar arzulayıb.

Tədbirdə "Caspian European Club"un 2018-ci il üçün Azərbaycanın iqtisadi regionlarının 18 parametrdə hazırlanmış illik investisiya reytingində Naxçıvan Muxtar Respublikasının ən yüksək ümumi bal toplayaraq ardıcıl ikinci dəfə lider olması ilə bağlı təqdimat keçirilib.

"Caspian European Club"un sədrinin birinci müavini və baş icraçı direktoru Telman Əliyev dünyanın 70 ölkəsindən 5 mindən artıq şirkət və təşkilatı birləşdirən "Caspian Euro-

pean Club"un 2018-ci ildə ölkəmizin 10 iqtisadi regionu üzrə hazırlanan illik investisiya reytingində Naxçıvan Muxtar Respublikasının ikinci dəfə lider olması və muxtar respublikanın yaradılmasına 95-ci ildönümü münasibətilə təbriklərini çatdırıb. Qeyd olunub ki, Naxçıvan Muxtar Respublikasının investisiya reytingində qalib olması artıq bir ənənəyə çevrilib. Bu da ulu öndər Heydər Əliyevin vətəni Naxçıvan Muxtar Respublikasında yaradılmış sabitliyin, özəl sektorun inkişafına göstərilən qayğının, açılan yeni iş yerlərinin və rəqabətə davamlı məhsul istehsalının nəticəsidir.

Tədbirdə Naxçıvan Muxtar Respublikasının iqtisadiyyat naziri Famil Seyidov, Naxçıvan Muxtar Respublikasının təhsil naziri Rəhman Məmmədov, Naxçıvan Muxtar Respublikası Sahibkarlar Konfederasiyasının sədri, "Cahan Holding" Kommersiya Şirkətləri İttifaqının direktoru Vüqar Abbasov, "Naxtel" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin icraçı direktoru Kamil Yusifov, "Zürümdü Geyim" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin direktoru, qadın sahibkar Mehriş Gülbərova, Babək rayonunun Hacıvar kəndində fəaliyyət göstərən heyvandarlıq təsərrüfatı və süd məhsullarının istehsalçısı İqar Mirzəyev çıxış edərək Naxçıvanda sahibkarlara və iş adamlarına yaradılmış şəraitə görə dövlətə minnətdarlıqlarını bildirdilər.

Sonra Ali Məclisin Sədri yeni istehsal və xidmət sahələrinin yaradılması üçün 14 sahibkara güzəştli kreditlərini təqdim etdi. Bu kreditlər ərzaq məhsullarının istehsalına, çuquluq təsərrüfatının yumurtalıq sahəsinin yenidən qurulmasına, birləşməyə istifadə üçün kağız stəkan istehsalı, ətilik istiqamətində heyvandarlıq, damazlıq arı təsərrüfatlarının və balın emalı sahələrinin, arıçılıq təsərrüfatlarının genişləndirilməsinə, meyvə-tərəvəz məhsullarının, yabanı növ bitkilərin tədarükü və konservləşdirilməsinə, limon istixana təsərrüfatının, eləcə də soyuducu anbarın yaradılmasına sərf olunacaqdır.

Tədbirdə 2018-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafından bəhs edən film nümayiş etdirilib.

Ali Məclisin Sədri Naxçıvan Biznes Mərkəzinin sərgi salonunda muxtar respublikada istehsal olunan məhsullardan ibarət sərgiyə baxıb.

Dövlət dəstəyi inkişafa stimül verir

Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramlarında nəzərdə tutulan tədbirlərin müvəffəqiyyətlə həyata keçirilməsi Tərtər rayonunun simasını da köklü şəkildə dəyişdirmişdir. Başqa sözlə, dövlətin daimi qayğısı sayəsində infrastruktur layihələri uğurla icra olunmuş, əhalinin həyat səviyyəsi yüksəlmişdir.

2018-ci ildə rayonun sosial-iqtisadi inkişafının yekunları və qarşıda duran vəzifələrə həsr edilmiş yığıncaqda davamlı qayğı və diqqətə görə ölkə rəhbərinə minnətdarlıq döndə-döndə vurğulanmışdır. Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov hesabat məruzədə keçən ilin uğurlu yekunlarından ətraflı danışıb, yeni il də qarşıda duran vəzifələrə ətraflı söz açmışdır.

Qeyd olunmuşdur ki, Tərtər şəhəri inşaat meydanının xatırladığı. Daş üstə qoyulan hər daş, ucalan hər bina, əkilən hər yaşıl ting rayonun hüsününə yeni naixis vurur. Rayon mərkəzində 100 yerlik körpələr evi-uşaq bağçası, Ağkənd kəndində kənd kitabxana binası tikilib istifadəyə verilmişdir. Bayandur və Poladlı kəndlərində modul tipli məktəblər quraşdırılmışdır. Şəhər 6 nömrəli tam orta və Qazyan kənd ümumi orta məktəblərinin binaları əsaslı təmir olunmuşdur. Uzunluğu 21,5 kilometr olan Buruc-Güləbəlli-Xoruzlu-Kəbirli-Bayandurlu-Qaradağlı körpələrarası avtomobil yolu yenidən qurulmuş, 14 kənddə yerli əhəmiyyətli avtomobil yollarında təmir-bərpa işləri aparılmışdır. Mamrılı, Poladlı, Evçoğlu və Təzəkənd kəndlərində icməli su təminatının yaxşılaşdırılması layihəsinin icrasına başlanılmışdır. "Azərxaq" ASC-nin Tərtər filialının tikintisi başa çatdırılmışdır. Hazırda olimpiya idman kompleksinin, Bayraq muzeyinin, rayon icra hakimiyyətinin yeni inzibati binasının tikintisi, Kovdadıq kəndində 20

şagirdlik ibtidai və Zolqörən kəndində 56 şagirdlik ümumi orta məktəblər döndə modul tipli məktəblərin quraşdırılması sürətlə davam etdirilir.

Otən ilin iqtisadi uğurlarından danışarkən qeyd edilmişdir ki, ümumi məhsul buraxılışının həcmi 174,6 milyon manat olmuşdur. Bunun 14,7 milyon manatı sənayenin, 64,4 milyon manatı isə kənd təsərrüfatı məhsullarının payına düşür. İl ərzində bütün maliyyə mənbələri hesabına əsas kapitala 38,2 milyon manat investisiya yönəldilmişdir. Bütövlükdə keçən ildə 563-ü daimi olmaqla 4380 yeni iş yeri açılmışdır.

Rayonda sahibkarlar üçün əlverişli şərait yaradılması məqsədilə zəruri tədbirlər görülmüşdür. Sahibkarlara dövlət dəstəyi gücləndirilib, onlara verilən güzəştli kreditlərin həcmi ilən-ile artırılır. Bu da bol və keyfiyyətli kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalına əhəmiyyətli təsir göstərir. Həsəbat ilində 16 nəfər sahibkara 397 min manat güzəştli kredit verilmişdir. Təqdirəlayiq haldır ki, sahibkarlar rayon iqtisadiyyatına həvəsle sarmayə yatırırırlar. Keçən il rayon iqtisadiyyatına qoyulan investisiyaların həcmi 3 milyon manata yaxın olmuşdur. Xoruzlu kəndində "Aqropat" MMC tərəfindən salınmış intensiv bağçılıq təsərrüfatında nöbər məhsul gözlənilir. "Azaqrəkənd" MMC-nin Soyulan kəndində yaradılmış istixana kompleksi rayon əhalisinin il boyu tərəvəz tədarükünü ödəməyə imkan yaradacaqdır.

Dəfələrlə bu cəbhə bütövlükdə sənəfer edən Prezident İlham Əliyev rayonda aparılan abadlıq-quruculuq təsərrüfat işlərinin təşkilindən həmişə razı qalır, bu bölgənin inkişaf dinamikasını sürətləndirmək üçün qayğı və diqqətinə əsərimiz. Prezident səfərlərinin birində demişdir: "Tərtər rayonunun uğurlu inkişafı məni çox sevindirir. Şəhərin abadlaşması, şəhərdə və rayonda infrastruktur layihələrinin icrası göstərir ki, Azərbaycanın bütün bölgələrində uğurla inkişaf edir və bizim vaxtla qəbul etdiyimiz regionların sosial-iqtisadi inkişafı proqramı həyatda öz əksini tapır. Biz son illər ərzində bunu Tərtər rayonunun təmsilində görürük".

Yığıncaqda Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair III Dövlət Proqramının uğurla icra edildiyi vurğulanmış, Tərtər rayonu üzrə nəzərdə tutulmuş tədbirlərin müvəffəqiyyətlə yerinə yetirildiyi qeyd olunmuşdur. 2014-2018-ci illərdə Tərtərdə 12 məktəb, 3 körpələr evi-uşaq bağçası, 9 inzibati bina, bir tibb məntəqəsi tikilmiş və ya əsaslı təmir edilmişdir. Qarabağ müharibəsi əlilləri və şəhid ailələri üçün 54 mənzilli bina 14 nəfərə fərdi yaşayış evi, uşaq gənclər şahmat məktəbi, tarix-diyaqunasiyolu muzeyi, 1176 məcburi köçkün ailəsi üçün yeni çoxmərtəbəli binalar tikilmişdir. Rayon ərazisində 2 ədəd strateji əhəmiyyətli körpü istifadəyə verilmişdir. Tərtər şəhərinin içməli su və kanalizasiya sistemi qurulmuş, 15 kənd su ilə təchiz olunmuşdur.

Yığıncaqda Prezident Administrasiyasının məsul işçisi Arif Novruzov və Milli Məclisin deputatı Sahib Əliyev çıxış edərək dövlət başçısının rəhbərliyi ilə ölkədə həyata keçirilən sosial-iqtisadi inkişafdan, qazanılan uğurlardan, qarşıda duran vəzifələrdən danışıblar.

Sonda 2018-ci ildə kənd təsərrüfatı sahəsində fərqlənən bir qrup sahibkara rayon icra hakimiyyətinin fəxri fərmanları və qiymətli hədiyyələr təqdim olunmuşdur.

112 ictimai yaşayış binasının dam örtükləri, fasad və giriş hissələri əsaslı təmir olunmuş, 4 küçədə abad məhəllə yaradılmış, 2 minifutbol meydançası inşa edilmişdir. Rayon icra hakimiyyəti binasının qarşısında mərkəzi meydan və Heydər Əliyev parkı yenidən qurulmuşdur. Bütövlükdə şəhərin 36 küçə və meydanında təmir-abadlıq işləri aparılmışdır. Təmas xəttində yerləşən 5 kənddə gecə işıqlandırılması sistemi quraşdırılmışdır. 2016-cı ilin aprel hadisələrini zəmanə 17 yaşayış məntəqəsində 256 fərdi yaşayış evinə dəymiş ziyan aradan qaldırılmışdır. Rayonda ekoloji tarazlığın qorunması məqsədilə Bərdə-Ağdam və Gəncə istiqamətində yol kənarlarına və rayonun meşə zolaqlarında 36 mindən çox müxtəlif növ ağac, 6 min gül kolu və 650 min ədəd həmişəyaşıl kol əkilib.

Yığıncaqda Prezident Administrasiyasının məsul işçisi Arif Novruzov və Milli Məclisin deputatı Sahib Əliyev çıxış edərək dövlət başçısının rəhbərliyi ilə ölkədə həyata keçirilən sosial-iqtisadi inkişafdan, qazanılan uğurlardan, qarşıda duran vəzifələrdən danışıblar.

Sonda 2018-ci ildə kənd təsərrüfatı sahəsində fərqlənən bir qrup sahibkara rayon icra hakimiyyətinin fəxri fərmanları və qiymətli hədiyyələr təqdim olunmuşdur.

Lazım QULİYEV
"Azərbaycan"

İsmayılıda kooperativ yaradılıb

İsmayılı rayonunun Külüllü kəndi ərazisində "Külüllü kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı" kooperativi yaradılıb. Kooperativdə 29 nəfər torpaq mülkiyyətçisi ilkin mərhələdə 140 hektardan artıq pay torpaq sahələrini, texnika və digər istehsal vasitələrini cəmləyərək birgə təsərrüfat forması yaradıblar.

Bələdiyyə mülkiyyətində olan kənd təsərrüfatı təyinatlı əkin torpaqlarının da ekilib-becərilməsi barədə kooperativ üzvləri qarşılıqlı razılıq əldə ediblər.

Əvvəllər pərakəndə halda istifadə olunan torpaqların birləşdirilərək ekilib-becərilməsinin üstünlüklərini kooperativ üzvləri yaxşı başa düşür və belə təsərrüfatçılıq formasının yüksək nəticələr əldə edəcəyinə inanırlar. Həmçinin onlar bu kooperativin ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinə yüksək töhfələr verəcəyinə bütib etmirlər.

Kooperativ bütün prosedurlardan keçirilib və hüquqi status alıb. Yekun olaraq rayonda yaradılan bu müəssisə kooperasiya formasında çalışmaq istəyən hər bir torpaq payçısı üçün açıqdır.

"Azərbaycan"

Tələbə gənclərə qayğı ölkə Prezidentinin daim diqqətindədir

Azərbaycanın iqtisadi gücü artıqca ölkə vətəndaşlarının sosial həyat şəraiti, maddi rifah halı da yaxşılaşır. Bu sırada tələbə-gənclərə göstərilən qayğı xüsusi önəm daşıyır. Dövlət başçısının istəyi odur ki, müasir gənclik dünya standartlarına uyğun yaraşlıq binalarda, geniş və rahat auditoriyalarda ali təhsil almağa yanaşı, maddi cəhətdən də korluq çəkməsinlər.

Ölkə rəhbəri tərəfindən "Azərbaycan Respublikasının ali məktəb tələbələri üçün Prezident təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 3 sentyabr tarixli fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə fərman imzalaması da buna xidmət edir. Sənədə əsasən, ali məktəb tələbələri üçün Prezident təqaüdünün 185 manatdan 210 manata qədər artırılması nəzərdə tutulur. Bu fərman 2019-cu il martın 1-dən qüvvəyə minəcəkdir. Redaksiyaya daxil olan teleqramlardan, müraciətlərdən və telefon zənglərindən məlum olur ki, ölkənin tələbə-gəncləri, eləcə də onların valideynləri və yaxınları bu fərmanı minnətdarlıq hissilə qarşılayırlar. Ölkə rəhbərinin "Doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin AMEA-nın magistraturaya səviyyəsində təhsil alan tələbələrə təqaüdlərin verilməsi haqqında" sərəncamı da ictimaiyyət tərəfindən rəğbətə qarşılanıb.

Sərəncama əsasən, dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına doktorantura pilləsi üzrə, elmlər doktoru hazırlığı üzrə doktorantlara 300 manat, fəlsəfə doktoru hazırlığı üzrə doktorantlara 180 manat, ali təhsil müəssisələrində və Milli Elmlər Akademiyasında təqaüd alan tələbələrə 170 manat təqaüd təyin edilir. Magistratura səviyyəsi üzrə akademik göstəriciləri 91-100 bal olan tələbələr - 145 manat, 71-100 bal olan tələbələr - 120 manat, 51-100 bal olan tələbələr isə 80 manat alacaqlar. Bakalavr səviyyəsi üzrə akademik göstəriciləri 91-100 bal olan tələbələr 75 manat, 71-100 bal olan tələbələr 60 manat, 51-100 bal olan tələbələr 50 manat təqaüd veriləcək. Peşə təhsili müəssisələrinin tə-

ləbələrində isə 50 manat təqaüd təyin edilir.

Sərəncamda bildirilir ki, təqaüdlərin ödənilməsi, doktorantura pilləsində, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində dövlət sifarişli və dövlət hesabına təhsilalanların sayı saxlanılmaqla, dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ayrılacaq vəsait həddində həyata keçiriləcək. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırıb ki, bu sərəncamın 1-ci hissəsində nəzərdə tutulmuş tədbirlərin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə cari ilin və növbəti illərin dövlət büdcəsinə maliyyə təminatı məsələlərinin həlli ilə bağlı zəruri tədbirlər həyata keçirsin. Nazirlər Kabineti Prezidentin aktlarının bu sərəncama uyğunlaşdırılmasına dair təkliflərini bir ay müddətində hazırlayıb ölkə rəhbərinə təqdim etməlidir.

Ölkə vətəndaşlarına məlumdur ki, son bir neçə ildə Azərbaycan Prezidentinin göstərişi və tövsiyələrinə əsasən təqaüdlər və pensiyalar artırılır. Yeri gəlincə digər sosial problemlər də həllini tapır. Tələbələrə təqaüdlərin artırılması isə Azərbaycan Prezidentinin ölkə gəncliyinə diqqət və qayğısının göstəricisidir. Bu, eyni zamanda gənclərin təhsilinin inkişafına və keyfiyyətinə təsir edəcək əsas amildir. Ölkə ictimaiyyəti tərəfindən rəğbətə qarşılanıb. Bu sərəncamın 1-ci hissəsində nəzərdə tutulmuş tədbirlərin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı eləcə də digər tədbirlər barədə sərəncam imzalayıb. Sərəncam yüksək ixtisaslı, peşəkar kadrların hazırlanmasına dövlət qayğısının artırılmasına və təhsildə yüksək nəticələr əldə edən tələbələrə təqaüd almaları üçün əlavə imkanların yaradılmasına şərait yaradacaq.

Sərəncama əsasən, ali təhsil müəssisələrində müvəffəqiyyət göstərirləri əsasında dövlət hesabına maliyyə təqaüdü yerlərinin sayı 2019-cu il martın 1-dən 16 min vahid artırılıb. Təqaüd alan tələbələr sayının tələbələrə hazırkı 31 faizdən

Rəhman SALMANLI,
"Azərbaycan"

Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyi: "Feyk xəbərlərə və təxribat xarakterli bəyanatlara inanmamağı təkidlə xahiş edirik"

Fevralın 16-da Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu, Azərbaycan Daxili İşlər Nazirliyinin nümayəndəsi, polis general-mayoru Əkbər Yusifovun bu ölkədə baş verməyi və geniş əks-səda doğurmuş insidentlərlə əlaqədar olaraq Rusiya Daxili İşlər Nazirliyinin Moskva şəhəri üzrə Baş İdarəsinin reisi, polis general-leytenantı Oleq Baranovla görüşüb.

addımlar tələb olunduğu barədə Rusiya DİN-in Baş İdarə reisini məlumatlandırılıb. General-leytenant Oleq Baranov bildirib ki, hər iki insidentdə dair operativ iş aparılır, o cümlədən Moskvada "Neoliti" kafesinə hücum faktı üzrə yaxın saatlarda ittihamlar irəli sürüləcək, habelə təqsirli şəxslərin irəli sürülməsi, cinayətkarların şəxsiyyəti müəyyən ediləcək.

rın təsiri altına düşməmək xahişi təkidlə səsələnib. Dünən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov bəyanat verib. O bildirib ki, bu insident Azərbaycan və çeçen xalqları arasında tarixən mövcud olan və tarixin bütün sınaqlarından layiqincə çıxan dostluq və qardaşlıq münasibətlərinə ziyan vura bilməz. Səfir Polad Bülbüloğlu bu məsələnin həllinə bilavasitə cəlb olunmuş Azərbaycanlılarla bir sıra görüşlər keçirib. Bununla əlaqədar olaraq səfirlik jurnalistlərə, habelə bu məsələdə düzgün mövqə tutmuş bütün şəxslərə təşəkkür edir.

Dmitri SAVELYEV: "Bu insident Rusiya-Azərbaycan dostluq münasibətlərinin inkişafı tempinin yavaşlamasında maraqlı olan şəxslərin təxribatıdır"

Rusiya-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun rəhbəri, Dövlət Dumasının deputatı Dmitri Savelyev Moskvada Azərbaycanlılar və çeçenlər arasında səskiyə səbəb olmuş hadisəyə birmənalı qiymət verib: "Bu insident Rusiya-Azərbaycan dostluq münasibətlərinin inkişafı tempinin yavaşlamasında maraqlı olan şəxslərin təxribatıdır".

Federasiyası, o cümlədən onun tərkibinə daxil olan Çeçenistan Respublikası üçün Azərbaycanla münasibətlər strateji xarakter daşıyır və ölkələrimiz arasında dostluq əlaqələri ildən-ildə möhkəmlənir. Xatırladıram ki, 2018-ci il bu mənada iqtisadiyyat, siyasiyyət və mədəniyyətdə bütün göstəricilər üzrə rekord illi olub. Ötən il əsrin dövrədə biri ərzində müzakirə olunan Xəzər dənizinin statusunun, nəhayət ki, müəyyən edilməsini xatırlamaq kifayətdir. Dövlətlərimizin liderlərinin müəyyən etdikləri əlaqələrin inkişafı kursunun üfütü müstəvidir. İnsani münasibətlər səviyyəsinə tamamilə dəstəklənmiş və məhz regionların hesabına Rusiya və Azərbaycan arasında çoxəsrlik qardaşlıq əlaqələrinin möhkəmlənməsi də böyük əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycanla Çeçenistanın çoxşaxəli əlaqələri isə iqtisadi sahədə Rusiya-Azərbaycan birgə layihələrinin inkişafının perspektivli istiqamətlərindən biridir.

Şəksizdir ki, ölkələrimizin mövqelərinin güclənməsi üçüncü qüvvələrə narahat edir. Həmin epizodun KİV-də bu cür əks-səda doğurması məhz onların təsirinə nəticəsidir. Şübhə yoxdur ki, həmin insidentin hüquq mühafizə orqanları tərəfindən təhqiqatına ehtiyac var. Eyni zamanda, hökumətlərarası strukturlar bu epizodun KİV-də bu qədər şübhələnməsinin səbəbini araşdırmalıdır.

Əddis-Əbəbə Universitetinin kitabxanasına Xocalı soyqırımına, ölkəmizin tarixi və mədəniyyətinə dair kitablar təqdim edilib

Efiopiyanın və ümumiyyətlə, Şərqi Afrikanın ən böyük universitetlərindən biri hesab olunan Əddis-Əbəbə Universitetinin C.Kennedi adına kitabxanasına Azərbaycan Respublikasının Əddis-Əbəbədəki səfirliyi tərəfindən Xocalı soyqırımına, eləcə də ölkəmizin tarixi və mədəniyyəti barədə kitablar təqdim edilib.

Gezahegn Abera ilə görüşdə ölkəmizin müstəqilliyinin bərpasından başlayaraq bugüncə keçdiyi tarix barədə məlumat verib. O, 1992-ci il fevralın 26-da Ermənistan silahlı qüvvələrinin Xocalı şəhərində dinc sakinlərinə qarşı soyqırım törətdiklərini vurğulayıb. Kitabxananın müdiri M.G.Abera Azərbaycan səfirliyinin təqdim etdiyi bu kitabların ölkəmiz haqqında önəmli məlumatları öyrənmək baxımından həm Efiopiyanın, həm də universitetdə təhsil alan digər Afrika ölkələrinin tələbələr üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edəcəyini bildirdi. O, bu kitabların yaxın zamanda artıq 1 milyon 200 min kitabın yerləşdirildiyi universitetin elektron kitabxanasına yüklənəcəyini və tələbələrə həm kitabxana, həm də internet vasitəsilə bu kitablarla tanış olmaq imkanını əldə edəcəklərini söyləyib.

Fevralın 16-da Bakıda batut gimnastikası və tamblinq üzrə Dünya Kuboku turnirinin açılış mərasimi keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Milli Gimnastika Arenasında (MGA)

keçirilən açılış mərasimində əvvəlcə iştirakçı ölkələrin - Azərbaycan, Avstraliya, Almaniya, ABŞ, Belarus, Bolqarıstan, Braziliya, Böyük Britaniya, Əlcəzair, Kanada, Çin, Çexiya, Danimarka, Fransa, Gürcüstan, Yunanistan, İtaliya, İspaniya, İsveç, İsveçrə, Yaponiya, Qazaxıstan, Meksika, Yeni Zelandiya, Polşa, Portuqaliya, Rusiya, Türkiyə, Ukrayna və Özbəkistanın dövlət bayraqları azenaya gətirilib. Açılış mərasimində çıxış edən Azərbaycan gəncləri və idman nazirinin müavini İsmayıl İsmayilov ölkəmizdə daha bir idman bayramının start götürdüyünü vurğulayaraq dünün ən güclü gimnastlarının Bakıda toplaşdığını bildirdi. Azərbaycanın idmanın bütün növləri üzrə

Əbədi ehtiram ünvanı

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin (BBMM) təşkil etdiyi "Azərbaycan multikulturalizminin ədəbi-bədii qaynaqları" adlı VIII Beynəlxalq Multikulturalizm Qış Məktəbinin iştirakçıları fevralın 16-da Fəxri xiyabanda ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinə anı, məzarı önünə gül dəstələri qoyublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsinə yad olunub, məzarı üzünə ter çiçəklər düzülüb. Sonra Şəhidlər xiyabanına gedən gənclər ölkəmizin azadlığı və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsinə yad edib, məzarları üzünə gül dəstələri qoyublar. Bakının ən hündür nöqtəsindən Azərbaycan paytaxtından menzərəsinə seyr edən

iki dəfə təşkil edilən beynəlxalq multikulturalizm qış və yay məktəblərinin məqsədi Azərbaycan multikulturalizmini öyrənən tələbələrə nəzəri şəkildə öyrəndiklərini multikultural və tolerant dəyərlərin qorunub yaşandığı ölkəmizdə öz gözəli ilə görüb şahid olmasına şərait yaratmaqdır. Qış məktəbinə Azərbaycan, Gürcüstan, Çexiya, Almaniya, Serbiya, Hindistan, Bosniya və Herseqovina, Avstriya, Yaponiya, İspaniya, Tacikistan, Yunanistan, Portuqaliya, Rusiya, Bolqarıstan, San Tome və Prinsipi Demokratik Respublikası, Braziliya kimi ölkələrin tələbələri iştirak edirlər. İcraçı direktor qış məktəbinin iştirakçılarına Azərbaycanı tanıtdırma, beynəlxalq arenada təbliği və təşviqi ilə bağlı əhəmiyyətli layihələr həyata keçirir. İldə

xalqların nümayəndələrinin, fərqli konfessiyaların dinc yanaşı yaşaması haqqında müəssisələr oxunacağını qeyd edib. Qış məktəbinin Portuqaliyadan olan iştirakçısı Joio Mestri deyib: "Azərbaycan mənim marağımda olan bir ölkədir. Biz bu səfərimiz zamanı Azərbaycan haqqında ətraflı məlumatlar əldə edəcəyik. Bu gün Azərbaycan dünyada multikulturalizmi təbliğ edən əsas ölkələrdən biridir". Yaponiyalı iştirakçı Taka Hiro Vatanabi bildirib: "Mən həmişə ədəbiyyatla maraqlanıram, xüsusilə də Nizami Gəncəvinin əsərləri barədə məlumatım var. Mənim üçün daim maraqlı olub ki, Azərbaycanda multikulturalizm necə yaranıb. Mən bu qış məktəbində bu kimi suallarıma cavab tapacağam".

"Azəri" yenə də neft verir və gəlir gətirir

Əvvəli 1-ci səh.

Bele deməyə onun ərazisinin böyüklüyü, karbohidrogen ehtiyatlarının zənginliyi, tikinti zamanı iş cəlb edilmiş insanların sayı və indiyədək gətirdiyi gəlirlər əsas verilir.

Əslində, "Azəri" öz qoynunda üç yatağı birləşdirən kompleksdir. Onun mərkəzi, qərbi və şərq hissələrinin hərəsi ayrıca bir yataqdır. Odur ki, AÇG-nin ehtiyatlarının xeyli hissəsi "Azəri"də yerləşir. Onu AÇG-nin şah damarı da adlandırlır.

"Azəri"nin əhəmiyyəti həm də ondadır ki, ilk dəfə Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan kəmərinə məhz oradan çıxarılan neft vurulub. Ümumiyyətlə, "Azəri"dən ilk neftin alınması tarixi əhəmiyyət daşıyırdı.

2005-ci il fevralın 18-də "Mərkəzi Azəri" platformasında ilk neftin əldə olunması münasibətilə keçirilən təntənəli tədbirdə Prezident İlham Əliyev çıxış edərək demişdir: "Bu gün "Azəri" yatağından ilk neftin çıxarılması bir daha onu göstərir ki, qarşıya qoyulmuş bütün vəzifələr, planlar həyata keçirilib. Bütün çətinliklərə, maneələrə baxmayaraq, çətin geosiyasi vəziyyətdə Azərbaycan Xəzər dənizinin özünə məxsus olan sektorunda uğurla işləyibdir, qarşıda duran bütün vəzifələr həyata öz əksini tapıbdır".

Xatırladaq ki, AÇG layihəsində əməliyyatçı olan BP (Böyük Britaniya), SOCAR (Azərbaycan), "Şevron" (ABŞ), "Inpeks" (Yaponiya), "Ekvinor" (Norveç), "EksonMobil" (ABŞ), TPAO (Türkiyə), "İtoçu" (Yaponiya), OVL (Hindistan) şirkətləri iştirak edirlər. AÇG çarçivəsində ilk neft 1997-ci ilin noyabrında "Çıraq" platformasından alınıb. Bundan sonra neft verən ikinci platforma "Mərkəzi Azəri" olub. "Qərbi Azəri"də neft hasilatı 2006-cı ilin əvvəlində, "Şərqi Azəri"də isə həmin ilin sonunda başlanıb. 2008-ci ilin aprel ayında "Dərinsulu Güneşli" və 2014-cü ilin əvvəlində "Qərbi Çıraq" platformaları da neft verir. Beləliklə, indi AÇG müqavilə sahəsində 8 platforma istismar olunur ki, bunların da 6-sı hasilat platformasıdır.

AÇG-nin bütün platformaları kimi, "Azəri"nin qurğuları da ölkə daxilində inşa edilib. Yataqdakı hasilat platformaları Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özlülər Zavodunda tikilib. "Mərkəzi Azəri"dəki Kompresor və Suvarma Platformasının (KvəSP) göyertəsi Bakının Bibiheybət ərazisindəki ATA ("AMEK-Tektien-Azfen") tikinti-qurasdırma sahəsində inşa edilib. KvəSP "Azəri"nin qərb və şərq hissələrinə də qaz və suvarma əməliyyatları, elektrik təchizatı ilə bağlı xidmətlər göstərir.

"Azəri"nin neftini və səmt qazını Səngəç terminalına çatdırmaq üçün dənizdə ümumi uzunluğu 600 kilometr-dən çox olan sualtı borular çəkilib. Terminalda həmin karbohidrogenləri ilkin emal edib müvafiq kəmərlərə vurmaq üçün geniş infrastruktur yaradılıb. "Azəri"dən çıxarılan neft Səngəçə 30 düymlik sualtı borularla çatdırılır. Yataqda hasil olunan qazın bir hissəsi laylardakı teziyi saxlamaq üçün və yənaqcaq kimi platformalarda istifadə olunur. Qalan hissəsi 28 düymlik sualtı xətlərlə terminaldakı texnologiyaya emal qurğularına neq edilər və buradan ölkənin daxili istifadəsi üçün "Azəriqaz" şəbəkəsinə ötürülür.

Azərbaycan həyata keçirdiyi digər neft-qaz layihələri kimi "Azəri" də ölkənin böyük həcmdə valyuta ehtiyatları əldə etməsinə imkan verdi. Dövlət bu ehtiyatları sərəməli istifadə edərək onları ölkənin əsas inkişaf istiqamətlərinə yönəltdi. Beləliklə, Azərbaycanın iqtisadi inkişafı təmin edildi. İnsanların rifah halı yüksəldi. Eyni zamanda, çoxşaxəli infrastruktur layihələri icra edilib, sosial məsələlər öz həllini tapdı. Bunlara xərclənən vəsaitlərin xeyli hissəsi məhz "Azəri"nin 14 il əvvəl hasil olunmağa başlayan neftindən əldə edilən gəlirlərdən yaranmışdır.

2017-ci ilin sentyabrında AÇG üzrə yeni müqavilənin imzalanması "Azəri"nin də "ömrünü uzadıb". Bu isə yeni neft hacmləri və yeni gəlirlər deməkdir.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Talassemiyalı xəstələrə göstərilən tibbi xidmətin səviyyəsi yüksəldilir

Fevralın 16-da Lənkəran şəhərində Heydər Əliyev Fondunun "Regional İnkişaf" İctimai Birliyi və Talassemiya Mərkəzinin birgə təşkilatlığı ilə "Talassemiyasız həyat naminə" dördüncü regional elmi simpozium keçirilib.

Tədbirdə Astara, Lənkəran, Lerik, Masallı, Cəlilabad, Yardımlı və Biləsuvar rayonlarının səhiyyə işçiləri, talassemiya daşıyıcısı olan ailələrin nümayəndələri, həmçinin QHT və KİV-in təmsilçiləri, təhsil işçiləri iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, toplantıda çıxış edən Talassemiya Mərkəzinin direktoru Valeh Hüseynov ölkəmizdə səhiyyə sahəsində əldə olunan nailiyyətlər haqqında danışaraq Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə yaradılan və 10 il əvvəl istifadəyə verilən Talassemiya Mərkəzinin fəaliyyəti barədə məlumat verib. Bildirilib ki, talassemiyalı xəstələrə göstərilən tibbi xidmətin təkmilləşdirilməsi istiqamətində aparılan islahatlar,

maddi-texniki bazanın gücləndirilməsi bu xəstəliyin müalicəsində və profilaktikasında mühüm rol oynayır. Diqqətə çatdırılıb ki, hazırda ölkəmizin cənub bölgəsində Lənkəran, Astara, Lerik, Masallı, Cəlilabad, Yardımlı, Biləsuvar rayonlarından olan 233 nəfər xəstə Talassemiya Mərkəzində qeydiyyatdadır.

Tədbirdə, həmçinin Talassemiya Mərkəzi və "Regional İnkişaf" İctimai Birliyinin birgə layihələri, respublikanın müxtəlif regionlarında keçirilən maarifləndirici tədbirlər və ödənişsiz tibbi müayinələr barədə məlumat verilib. Simpozium çərçivəsində elmi sessiyalar təşkil olunub. "Talassemiya: müasir yanaşma" mövzusunda keçirilən birinci sessiyada talassemiyanın müalicə və diaqnostikası, onun qarşısının alınması sahəsində məlumat verilib. Sonda iştirakçılara sertifikatlar təqdim olub. Sonra Talassemiya Mərkəzinin müvəssisləri Lənkəran Mərkəzi Rayon Xəstəxanasında talassemiyalı xəstələrin müalicəsi üzrə kabinetlərin işi ilə tanış olublar. Xəstəxanada talassemiya daşıyıcılığını müəyyən etmək məqsədilə 300-dən çox sakinin ödənişsiz tibbi müayinələri təşkil olub.

Qeyd edək ki, bütün regionları əhatə edəcək tədbirlərdən sonra sonuncu simpozium mayın 22-24-də Bakı şəhərində Talassemiya Mərkəzinin fəaliyyəti başlanmasının 10 illiyinə həsr olunan "Birinci Azərbaycan Beynəlxalq Hematologiya Mütəxəssisləri Konqresi" çərçivəsində keçiriləcək.

Bakıda batut gimnastikası və tamblinq üzrə Dünya Kuboku yarışlarının açılış mərasimi olub

mötəbər yarışları ən yüksək səviyyədə keçirməyə qadird olduğunu qeyd edən nazir müavini bu baxımdan I Avropa, IV İslam Həmrəyliyi oyunlarını, "Formula-1" yarışlarını və digər mühüm turnirləri diqqətə çatdırıb. O, bu il də Azərbaycanda mühüm yarışların keçiriləcəyini bildirdi. İsmayilov batut gimnastikası və tamblinq üzrə Dünya

Kuboku turnirinin ölkəmizdə yüksək səviyyədə təşkil olduğunu və atletlərin, eləcə də azarkeşlərin əsl idman bayramının şahidi olacaqlarına əminliyini ifadə edib. Sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirilib və yarışlar açıq elan edilib. Dünya Kuboku yarışlarında 30 ölkədən 160-dan çox

gimnast mübarizə aparır. Yarışlar 2020-ci ildə Tokioda keçiriləcək XXXII Yay Olimpiya Oyunlarına təsnifat xarakterini daşıyır. Mötəbər turnirdə Azərbaycanı beş idmançı təmsil edir. Qadınlar arasında batut yarışlarında fərdi proqramda sonuncu Avropa çempionatının gümüş medalçısı Veronika Zemlyanaya, kişilər ara-

sında sinxron və fərdi proqramlarda Ruslan Ağamirov, İlya Qırışın, Oleq Pionov, eləcə də tamblinqdə Avropa çempionu Mixail Malkin mübarizə aparırlar. İki gün davam edəcək yarışların birinci gündən təsnifat mərhələləri, ikinci gündə isə saat 12:00-dən etibarən final mərhələləri keçiriləcək.

İmadəddin Nəsimi - 650

"Son səfər" in təəssüratları

Azərbaycan ədəbi-ictimai fikri tarixində çox mühüm yer tutan, təsəvvüf dünyagörüşünün ən böyük fəlsəfi-estetik interpretatorlarından biri olmaqla öz əqidəsi yolunda təsəvvüfə çətin gələn mərhumiyyətlərə məruz qalmış İmadəddin Nəsiminin şəxsiyyəti, həyatı, yaradıcılığı barədə onu yetirən xalq çox gec - təxminən beş yüz il sonra geniş məlumat əldə etsə də, dahi Mücahid (və Şahidin) ümumi (mücarəd) obrazı nöinki xalqın yaddaşından çıxmamış, zaman-zaman sənətləstik ehkamlara qarşı çıxan həqiqət axtarçılıqlarına sözlü böyük (və üsyankar!) mənasında ilham vermişdir.

Salman Mümtazın "Azərbaycan şairlərinin Nəsimi" məqaləsi ilə Azərbaycanlı qaytarılan şair-müfəkkir haqqında Həmid Əraslı, Cahangir Qəhrəmanov, Mirzəgə Quluzadə, Həmid Məmmədov, Zümrüd Quluzadə, Qənzəfer Paşayev... kimi görkəmli tədqiqatçıların əsərləri meydana çıxdıqca xalq öz dahi oğlunu daha yaxından tanımağa başlamış, 1973-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyevin "bilavasitə rəhbərliyi ilə keçirilən 600 illik yubileyi isə İmadəddin Nəsimi barədəki milli təsəvvürə fundamental miqyas vermiş, xalq şairi Qabilin "Nəsimi" poeması, xalq yazıçısı İsa Hüseynovun (Muğannanın) "Məhsər" romanı, eləcə də "Nəsimi" filmi bu miqyası bədii təfəkkürün qüdrətilə zənginləşdirmişdir.

Lakin çoxdandı ki, Nəsimi haqqında diqqətli cəlb edən bir əsər yazılmırdı. Va görkəmli yazıçı Hüseynbala Mirələmovun "Son səfər" povesti, fikrimizcə, həmin boşluğu müəyyən qədər aradan qaldırmış oldu. Yalnız ona görə yox ki, dahi şəxsiyyət ədəbiyyatda bir daha "yad edilirdi", daha çox ona görə ki, Nəsimiyə tamamilə yeni ideya-estetik mövqədə baxmaq təsəbbüsü özünü göstərdi.

Bu günlərdə "Azərbaycan" qəzetində "Son səfər" povestini hissələrlə oxumaq imkanı əldə etdik. Hüseynbala Mirələmovun Nəsimisi nə Qabilin, nə də İsa Hüseynovun (Muğannanın) Nəsimisi deyil. "Son səfər" müəllifi geniş panoramalı təsvirlərə, yaxud dövrün Nəsimidə təəcəssüm edən müəkkəb fəlsəfi-ideoloji özünüifadə (və özünüifadə) mükəlləmlərinə (bu xüsusiyətlər həm "Nəsimi"), həm də xüsusilə "Məhsər" üçün seçiyəyi idii varamdan şair-müfəkkirin tələyinə, əgər belə demək mümkündürsə, adı bir insan olaraq nəzər salmaq təcrübəsini təqdim edir... Uzaq yolların yolçuluğundan "yolub" vətəni Şirvana - Şamaxıya qayıdan şairlər şair burada cəmi-cümlələri bir neçə ay qala bilir. İdeya (və sənət) düşmənləri onu ələ rahədici bir paxılıqla qarşılayırlar ki, hətta Şirvanşah İbrahimin xoş münasibəti, himayəsi də şairlər şairinin Şirvanında, ümumən Azərbaycanda yaşama arzusunun gerçəkləşdirməyə imkan vermir. Lakin şair öz ilk məhəbbətinə - Hüsüniyyəyə qovuşmaqla təselli tapmış olur...

"1409-cu ilin yazı idi. Şairlər şairi Seyid Əli İmadəddin Nəsimi ölkə-ölkə dolmaqdan - məscid, karvansara və xanəqahlarda gəzələndən, dərviş, abid, imam, şair və səyahlarla söhbət etməkdən yorulub, doğma Şamaxıya qayıdırdı. O, artıq belə qərara gəlmişdi ki, ömrünün yerdə qalanını ata yurdunda - kiçik qardaşı Şahxandanla bir yerdə keçirsin..."

Yazıçı hadisələri bir nağıl təhkiyəsi surətilə təsvir etsə də, hərdən müxtəlif təfəssillərlə da diqqət yetirib şairlər şairinin tərcümeyi-halının zəruri detallarına varır: "Seyid Əli hələ mədrəsədə oxuyarkən Hüsüniyyə adında bir qıza aşiq olmuşdu, amma uzaqdan- uzağa, gizlin. Qəlbinə aç, eşqini dilə gətirə bilməyən şair öz sefirində sevgilisinə vəsf edir, ah çəkir, fəryad qoparıb, hicrətdə alışıb yanır. Amma çox çəkmir ki, onun eşqə süslənən kəntli bağcasını xəzan vurur..."

Seyid Əlinin məhəbbətindən bixəbər olan Hüsüniyyə on altı yaşında iken valideynləri tərəfindən mədrəsədən uzaqlaşdırılır, qəti istəməsə də, zorla bir müsəlmanə əra verilir. Amma o, Seyid Əlinin qəhdinə elə kök salır, elə fəsilə yazır ki, dahi orada bir başqaşi üçün yer qalır. Şairin bütün fikri- zikri, xəyali və xoşbəxtliyi məhz bu sevgi ilə pərvəş tapır". Nəsimini Şirvana qayıtarıb gətirən qüvvələrin biri də bu eşq olur. Və onu "göylər"dən "yer"ə endirən həmin eşq gerçəkliyi povestdə, çox önəmli dir ki, şair- müfəkkirin haqqında ülvü təsəvvürləri zədələmədən, məişət münasibətləri prozailiyinə endirmədən təsvir olunmuşdur. Müəllif bütün əsər boyu zərif ehyamlarla hiss etdirir (və nəticə etibarilə, əsrin əsas motivlərindən birinə çevirə bilir) ki, şair-müfəkkirin ən adi hərəkətlərində də qeyri-adi dünyagörüşünün (və istedadının) hikməti var...

Nəsimi Şamaxıya gəldiyi ilk gecə kiçik qardaşı Şahxandanın yiyə durduğu evlərini daşa basırlar... "Evlərinin daşa basılması təzə hadisə deyildi. Artıq neçə müddət idi ki, məhəllə uşaqları, nöinki gəcələr, hətta gündüzlər də onu rahat buraxmır, "kafir", "kafirin qardaşı" deyib sataşır, hətta təklildə yaxalayanda döymək də istəyirdilər. Səbəb isə, əlbəttə, qardaşının yazdığı şeirlər idi. Qəribədir, bu qəzəllər, qəsidələr, qitələr onların həm çərəyi, həm də qınaq yeri idi".

Şahxandanla Nəsiminin söhbətləri, bir tərəfdən, iki qardaşın adı məişət əhvalpüursanlığı dırsa, digər tərəfdən, kifayət qədər ciddi mətləblərin mahiyyətini aşan mükəlləmlərdir...

Şahxandan dedi: "Dadaş, mən sənə görə qorxuram, özümə görə yox... Əslində mənəlimə heç işi olan da yoxdur. Məhəllə uşaqları, hərdən sataşırırlar, onları da dayı oğlunun adı ilə qorxudub qaçırıdım. Mənim bütün narahatlığım sənə görədir. Çünki mənə yox - mən kiməm ki - sənə kafir hesab edirlər. Mən bilərəm sən kafir deyilsən, camaat isə bilir. Nə vaxtsa, kimsə orda-burda ağzından qaqırıb ki, sən kafirsen, odur-budur düşmənsən ağızlara. Qəzəllərin, qəsidlərin də o qəder qəli, fikirlərinə o qəder qarma-qarışığı ki, avam camaat oxuyub heç nə başa düşmür. Başa düşməyəndə də, deyir ki, bu elə kafirdi ki, kafir!"

Onlar astadan söhbət eləyə- eləyə evlərinin yolunu tutmuşdular. Şairlər şairi gülümseyib dedi:

- Balası, sən lap böyük adamlar kimi danışırsan. Şahxandan güldü. - Məni sən yazdıqların, bir də dönə- dönə üzünü köçürdüyüm Qurani-Kərim belə vaxtından əvvəl böyüdü".

Vətənə döndükdən sonra şairin rastlaşdığı qaragürh mühihi onu real təhlükələr qarşısında qoymaqla daha dərinə düşünməyə vadar edir... "Seyid Əli İmadəddin Nəsimi nahardan sonra evyanda - taxta çarpayıda uzanıb xəyal-lara dalırdı. Fikirləşdi ki, bugünkü hadisəyə necə endim çəksin. O, həmişəlik gözəl vətəninə - Şirvana qayıdıb, evləncəyinə və ömrünün qalanını dost- əşna arasında keçirəcəyinə, yazıb- yaradacağına qərar vermişdi. Fəqət şirvanlıların, lap elə baklıların da onun əleyhinə olduqlarını - düşməninə çevrildiklərini görüb sarsılmışdı. Sadəcə, qapdaşı qorxmasın deyə özünü saymazlıqda vurmışdu - guya ki, onlar fikir verməli şey deyilmiş. Əslində isə, məsələ çətin və qəliz idi. zarafat deyil, birdən- bir sənə "kafir" damğası vururlar, deməli, burada qala bilməzsən. Qara camaatın fikri dəyişmək isə, elə də asan deyil".

Nəsiminin Şirvanşah İbrahimlə görüşləri, həm zamanın gərdisi, həm şair- sənət, həm də şairin gələcək taleyi barəsindəki həssas- halları povestdə istər tarixi həqiqət sadiqlik, istərsə də ədəbi- bədii təxəyyülün inandırıcılığı baxımından maraq doğurur. Və Hüseynbala Mirələmovun müasir müvzularla yazan yazıçı olmaqla yanaşı, tarixi müvzularla qələm işləmək təcrübəsi də "Son səfər" in yaradıcılıq- sənetkarlığı uğurunun təmin olunmasına az yardım etmir... Nəsimi öz dünyagörüşünün təbliğatçısı kimi nə qədər səmimidirsə, Şirvanşah İbrahim də sosial-siyasi şəraitin ziddiyyətlərinə baxmayaraq, o qədər qərarlıdır qəti, mövqeyində ardıcılıdır. Lakin şair-müfəkkirə müdrik dövlət xadiminin bir-birini anlaması belə hələ çıxış yolu deyil...

"Gözleri həmişə qıpırmızı olan girdəsi fət Bəhulünün təklifi ilə Rəbiyyə xatun Qurani- Kərimi gətirib ortalıqda qoydu və elini kitabə basıb dedi:

- Bu Qurani-Kərimə and içərim ki, bu sirri heç yerdə, heç kimə açmayacağam və İmadəddin Nəsimi adına kafərin ya sürgün, ya da qətl olunduğunu görməyincə, onu təqib etmək fikrindən dönməyəcəyəm.

Rəbiyyə xatundan sonra şair Bəhulü, şair Qulaməli, şair Qaim Şirvani, şair Əhməd Kəsirəddin, şair Tacəddin Şirvani, şair Məll Fədai, şair Ruxnəddin Xəlili, molla Seyid Məhəmməd, dələk Nəsrəddin Zəbani, falçı Yusif Səbəyi, lotu İsfəndiyar Qutluq növbə ilə bir-bir ələrlərini Qurani-Kərimə basıb, onun dediklərini təkrar etdilər".

Povestdə Nəsiminin "raqib"ləri, tamamilə doğru olaraq, Şirvanşah İbrahimin də düşmənləri kimi təqdim olunur. Və sui-qəsdin qarşısı alınsa da, Şirvan (ümumən Azərbaycan) məhz qaragürhün mənhus maraqları ucbatından öz dahi övladına sahib çıxıb bilir... "Şamaxı narahat və həyəcanlı günlər yaşayırdı. Artıq neçə vaxt idi ki, Şamaxı və Bakı şairlərinin müraciətinə əsasən buraya Təbrizdən, Ərdəbildən, Zəncandan dəstə- dəstə adamlar gəlirdi. Həmin mürciətdə yazırdılar ki, əziz bəradərlərimiz, böyük yurdumuzun şair, qəzəlxan, mərsiyəxan və meyxanaçıları, neçə illərdi ki, Şamaxıda üzünəraq şair peyda olub, öz kafir əşarı ilə nöinki müqəddəs dinimizə, hətta Allah və peyğəmbərimizə hədayan yazıb, hər yerdə xalqın ruhuna rəxna salır..."

Öz tərəfdarlarını - özlərinə benzəyənləri səfərbər edən qaragürh şairi məhv edə bilməsə də, onun Azərbaycan hüduqlarını tərk etməsinə nail olur. Və konkret tarixlə başlayan əsər konkret tarixlə də başa çatır. "1409-cu ilin avqust ayının onunda sübh çağı, o vaxt ki, hələ yol-iz aydın görünür və yalnız məşriq səmasında üfünün kiçik bir hissəsini ağ bir halə bürüyür, Şamaxının Seyidlər məhəlləsindən uzanan yolda iki dəvə kölgə kimi ağır-ağır uzaqlaşdırdı..."

Seyid Əli İmadəddin Nəsimi bu qədər dər-di, nisgili olmasınə rəğmən xoşbəxt idi. Çünki ata ocağından, qardaşından ayrılı dıssa da, xoşbəxtliyi insana bəxş edən dörd ünsürün dördü də onunla bir yerdə idi: sevgi, şöhrət, hörmət və nəhayət, Vətən!

Bəli, doğma Azərbaycan dilinin təmsalında Vətən daim onunla idi... "Son səfər" povestində bir neçə ayın hadisələri barədə söhbət gətse də, şairlər şairinin obrazı kifayət qədər səciyyəvi cizgilərlə (və sənətkarlıqla) təsvir edilmiş, şair- müfəkkirin şəxsi həyatı ilə ictimai idealları arasındakı sarsılmaz əlaqə çox münis, səmimi, təbii münasibətlər kontekstində təqdim edilmişdir. Və nəticə etibarilə əminliklə demək olar ki, Hüseynbala Mirələmovun istedadlı qələmi Nəsimi haqqında təsəvvürümüzü xeyli genişləndirən yeni bir ədəbi abidə yaratmaqda dahi şəxsiyyəti mənsüb olduğu xalqa daha da yaxınlaşdırır, doğmalışdırır.

Nizami CƏFƏROV, akademik

Ömrü çox qısadır... Amma bu nakam ömrə bir dünyaya sığdırıb...

O, aşıqi-sadiqdir... Gülü, bülbülü, xarı bir-birinə olan eşqinin üçlü simvolu, Xarı bülbül...

Xarı bülbül adı çiçək deyil, o bir möcüzədir. Başqa bir gül varmıdır ki, adı çəkiləndə ürəklərdə dağa çevrilmiş Qarabağ həsrəti bir daha göynəsin, vətən nisgiline simvolu na dönsün... Özü isə əsir çiçək olsun...

Bülbül, xar, çiçək...

Qarabağ işğal olunduqdan sonra itirdiklərimiz təkə torpaqla, yurdda məhdudlaşmadı. Bu, həm də xalqımızın mədəniyyət, təbiət, sərəvət itkisi oldu. Qarabağın hər bir guşəsi təbiətinin füsunkarlığı ilə insanı valeh edir. Bu torpağın adı çələndə yada düşənlərdən biri də çiçəklərin baş tacı olan Xarı bülbüldür...

Vətənimiz Azərbaycanın, Qarabağın, Şuşanın, Gülləli kəndinin çiçək rəmzi...

Qarabağ dağlarında Xarı bülbül adlanan qeyri-adi bir çiçək bitir. Çiçəyə bu ad bülbülə benzədiyinə görə verilib... "Xar" sözü isə tikan mənasını verir, yeni "tikanlı bülbül"...

Ətri belə olmayan bu çiçəyin haqqında tam təsəvvürü ancaq onu görməklə əldə etmək olar. Xırda bənövşəyi rəngli ləçəkləri olan, başqa gül-çiçəklərin içərisində çox çətinliklə seçilir. Gülü öz ləçəyi olur, simmetrik quruluşuna görə aydınca görmək olur ki, gülün dörd ləçəyi olmalı imiş. Bu dördüncü ləçəyin yerində isə əriyə bənövşə, üstündə, cücülərdə, böcəklərdə olduğu kimi naşılaxı, məxmər kimi nazik tüküklərlə örtülü bir böcək - xar var.

Belə bir təsəvvür yaranır ki, böcək gülün dördüncü ləçəyini yeyib, başını gülün ortasına qoyub və bunun üçün də bəcasəyin başı görünür. Gülü düz ortasında isə sanki bir bülbül oturub. Bülbülün çiyində iki balaca ləçək var, gülün öz ləçəklərini rəngindən bir azca tündürür və gülün ləçəklərindən xeyli balacadır. Aydıncı görünür ki, bu ləçəklər bülbülün qanadlarıdır. Hətta gülü əlinə alanda belə inanmırsın ki, bülbül də, gülün bir ləçəyinin yerində bitmiş əriyə bənövşə böcək də canlı deyil, sadəcə çiçəyin bir hissəsidir.

Xarı bülbül çiçəyi aprelin ayının axırı - may ayının əvvəlində bitir, ömrü isə çox qısa olur, cəmi on beş-iyirmi gün...

Xarı bülbül tək halda bitir və bir neçə Xarı bülbül çiçəyini bir yerdə görmək mümkün deyil.

Sevgi çiçəyi

Aşıqi-sadiq, əsir səhləb və Xarı bülbülün Şuşadan Gülləbiyədək uzanan qəmli hekayəti...

Həmişə başqa güllərə yuxarıdan baxıb...

Xarı bülbülün digər adı Qafqaz Qaş Səhləbidir. O, toxumla artan çoxillik bitkidir. Xarı bülbül Orxideyalar fəsiləsinə, Ofris (Ophrys lat.) cinsinə aiddir. Ofris səhləbkimilər fəsiləsinə aid bitki cinsidir. Ofris cinsinin 50-dən çox növü var və bunların bir çoxu Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində, ümumiyyətlə Qafqaz, Zaqafqaziya ərazisində bitir. Digərləri isə Türkiyə, Yunanıstan, Kırım və başqa ölkələrdə bitir. Bu bitkinin Azərbaycanda bitən bütün növləri Xarı bülbül adı ilə tanınır və latınca "ophrys caucasica" və ya "ophrys mammosa" adlanır. "Ophrys" yunan mənşəli sözdür, mənası qaş deməkdir.

Tədqiqatçı alimlər bu adı bitkiyə verməklə məcazi mənada bu gülün digərlərini yuxarıdan aşağı baxmağını ehyam ediblər. Səhləb fəsiləsinin bir çox nümayəndələri kimi ofrislər də kök toxumasında müştərək surətdə yaşayan və bitkiyə lazım olan simbiotik göbəkəklərdən asılıdır. Məhz bu səbəbdən həmin bitkiləri başqa yerdə əkmək olmur - çünki onlar məhv olur. Bu bitkilər nadir

bitkilər hesab olunurlar. Onu da qeyd edək ki, onlar dövlət tərəfindən qorunurlar və Xarı bülbül və ofrislərin bir çox başqa növləri Qırmızı kitabda qeydə alınblar.

Gül bülbülü, xar isə güllü sevir...

Qarabağın Xarı bülbül çiçəyi haqqında dillərdə qırıxa yaxın əfsanə və rəvayət dolaşır.

...Bir zamanlar bütün bitkilər insanlar kimi danışırmışlar, sevinib gülə bilirmişlər, hətta sevvə bilirmişlər... Rəvayətə görə, bülbül çiçəyi sevir, bütün gül-çiçəklər də bu məhəbbəti hiss edirlər. Hər gün sübh təzədən bülbül çiçəyin üstünə qonub ona məhəbbət məhnisi oxuyarmış, gül-çiçəklər də bu nəğmənin təsirindən raqs edər, sənlənərmiş. Amma xar belə bir şadlanlığa, sevgiyə, məhəbbətə dözməz bilmir, qışqarıqdan, paxılıqdan az qalır bağına çatlasın. Çiçəyi bülbüldən ayırmaq üçün gəlib ona öz ürəyini açır, sevgisini bildirir. Çiçək xarı rədd etməyə çalışır. Açıqlanan xar çiçəyin saplağı ilə yuxarı dirmaşır, onun bir ləçəyini yeyir. Bülbül gülün məhv olduğunu görüb fəryad qoparıb. Bütün gül-çiçəklər də bu fəryada qoşulur. Lakin xarın daş qəlib yumşalmır, yenə çiçəyi yeməkdə davam edir, onda hamı Allah-Taalaya yalvarır ki, onların canını alsın, amma çiçəklə bülbülün eşqinə, məhəbbətinə qıymasın. Bəli, onların ah-naləsi qəbul edilir. Beləliklə, hamısı sadəcə bitkiyə çevrilir. Çiçək, bülbül və xar - üçü bir çiçəyə çevrilirlər. O zaman ki, gül-çiçəklər fədəkarlıq edib, canlarını bülbülə çiçəyin eşq-məhəbbətinə qurban vermişdilər, Xarı bülbül də çiçəyə söz vermişdi ki, bu fədəkarlığa cavab olaraq yalnız onların bitkiyə çevrildikləri yerdə bitəcək. Belə də olur...

Xarı bülbülə çiçəkləri bitkiyə çevrildiyi Qarabağ torpağında başqa q, dünyanın heç bir yerində rast gəlmək mümkün deyildir. Hətta ən məhərrəli bağbanlar da bu gülü başqa torpaqda yetişdirə bilmirlər...

Vətən bağı al-əlvandı, yox içində Xarı bülbül...

Ağa Məhəmməd şah Qacar Şuşada qətlə yetiriləndən sonra İbrahimxəlil xan İrəvan münasibəti yoluna qoymaq üçün öz sevimli qızı Ağabəyim ağanı Fətəli şahə əra verir. Ağabəyim ağa da ömrü boyu vətən həsrəti ilə yaşayır. Könlü dərdlərini bayatı, qoşma və qəzəllərlə dilə gətirir.

Şah Ağabəyim ağanın qəlibi şad olsun deyə Qarabağdan torpaq, müxtəlif gül-çiçək kolları, meyvə ağacları gətirərək bağ saldırır. Hətta bağban da şuşalı olur. Bağın adını da "Vətən bağı" qoyurlar. Ağabəyim ağa bu gözəl bağçanı gəzərək bütün gülləri, çiçəkləri özünəməxsus sevgi ilə oxşayıb, ürəyi atlıb. Amma Şuşadan uzaqda xarı bülbülün bitməməsindən meyvə olaraq dərdini belə dilə gətirir:

"Vətən bağı" al-əlvandı, Yox içində "Xarı bülbül"! Ömür sürməli dövrəndə, Səsin gəlsin bari, bülbül...

Xarı bülbül çiçəyi hətta Ağabəyim Ağa Ağabəyinin Vətən həsrətinə, qəriblikdə çəkdiyi əzabları yüngülləşdirmək üçün də saldırdığı bağda da bitmir ki, bitmir...

Gülləblinin yaylağında tapdım səni, Xarı bülbül...

Xarı bülbül haqqında maraqlı bir əhvalat da xalq şairi Mirvəzir Dilbəzi ilə bağlıdır. Şuşaya yaxın ərazidə yerləşən Ağdamın Gülləbi kəndində də xarı bülbül bitirdi və şairə bura gələndən zaman Gülləbi qızları Qarabağın bu incici çiçəyini ona hədiyyə edirlər. Mirvəzir Dilbəzi isə şerində Xarı bülbülü belə təarənnüm edir...

Çox gözəmiş sorağında, Doğma vətən torpağında. Gülləblinin yaylağında Tapdım səni, xarı bülbül. Biza bahardan hədiyyə, Mən səni gəc tapdım niyə! Xarı bülbül deyə-deyə, Ömrüm oldu yarı, bülbül. Bu Gülləbi qızlarının Fəxri, iftixarı, bülbül!

Qeyd edək ki, Şuşada bu bitkinin əsas məskəni Cıdır düzü gülbü. Qızıl Qaya deyilən yerə bitib. Gülləbi kəndində isə bu çiçək Cıraqılı, Hacıdağ, Dəməci bulaq, Gülləbi sanatoriyasının ərazisində bitir...

Xarı bülbül çiçəyindən həm də xalq təbəətində müxtəlif həssətlərin müalicəsində geniş istifadə edilir. Çiçəyin təsvirinə Azərbaycan xalqalarında da önəm verilib...

Aimara NƏBİYEV, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

Azərbaycan Niderlanddan necə görünür?

Vüqar ABBASOV: "İnkişafımızın yolu təhsildən, düşməni yaxşı tanımaqdan, inteqrasiya və milli kimliyimizə bağlılıqdan keçir"

Azərbaycan diasporu

Diaspor fəaliyyəti Azərbaycanın dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindəndir. Son illərin reallıqları ondan ibarətdir ki, Azərbaycan diasporu Prezident İlham Əliyevin qarşıya qoyduğu vəzifələrdən irəli gələrək həm öz fəaliyyətini yeni mərhələyə yüksəldib, həm də xarici ölkələrin ictimai-siyasi həyatında fəalləşib.

11 idir Niderlandda yaşayan Vüqar Abbasov da Azərbaycanın bu ölkədə tanınması istiqamətində mühüm işlər görür. Azərbaycanla Niderland Krallığı arasında qarşılıqlı hörmət prinsiplərinə əsaslanan dostluq əlaqələri var. Azərbaycan və Niderland Jurnalistlər Birliklərinin (AJB və NJB) üzvü olan və 2008-ci ildən ailəsi ilə birlikdə Niderlandda yaşayan Vüqar Abbasov diaspor fəaliyyətində gördüyü işlərdən söz açır.

Azərbaycanın təbliği üçün bacardığım qədər çalışıram

1974-cü ildə Beyləqan rayonunda anadan olmuşam. Qərib Universitetində politologiya ixtisası üzrə təhsil almışam. 1993-2008-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Televiziyasında jurnalist işlədim. Hazırda Niderlandda Qaçqınlarla İş Üzrə İdarədə çalışır, eyni zamanda "Connect" təşkilatına sədrlik edirəm. Təşkilat 2015-ci ildə həmkarım Vim van Embdenlə (Wim van Embden) birlikdə yaratdıq. Hədəfimiz Azərbaycanla Niderland arasında işğuzar əlaqələrin artmasını təhffə verməkdir. Ölkəmizi burada daha çox tanımaq və Ermənistanın işğalçılıq siyasətini, Xocalı soyqırımını yerli insanlara, eləcə də siyasət adamlarına çatdırmaq əsas hədəfimizdir. Həm də Azərbaycan və Niderland jurnalistlər birliyinin üzvüyəm. Birliyin üzvü olmaq mənə yerli siyasət adamları ilə görüşmək, onlardan müsahibələr almaq imkanı yaradır. Niderland parlamentinin deputatları, nazir, bələdiyyə başçıları, jurnalistlər və digər siyasiylə görüşlərim olub. Yerli mətbuatda Azərbaycanla bağlı çoxsaylı məqalələrim dərc edilib.

Ele bu yaxınlarda yerli radiolardan birində qonaq oldum. Program canlı idi və bir saat çəkdi. Program boyunca həm Azərbaycanından, işğal olunmuş torpaqlarımızdan, turizm imkanlarımızdan danışdıq, həm də altı xalq musiqimiz səsləndirildi. Hesab edirik ki, bu, Azərbaycanın təbliği üçün

çox faydalı oldu. Xoş olan məqamlardan biri də o oldu ki, veriləndən önce programın aparıcısı Cənubi Azərbaycanından olan soydaşımız Parisə Arslaninin ifasında "Sarı gəlin" məhnisini şəxsi "facebook" səhifəsində paylaşaraq növbəti programın Azərbaycana həsr olunacağına yazmışdı. Programdan sonra niderlandlı tanışlarımız fikirlərini bölüşdülər. Bir neçə jurnalist dostumuz, elə aparıcı da Azərbaycanı görmək istediklərini dilə gətirdilər. İmkanlı olduca bilsən, o jurnalistlərin ölkəmizə səfərlərini təşkil edəcəyəm.

Niderland məsəli - "hər vaxt daha yaxşısı mümkündür"

Niderlanddakı təşkilatların hər biri bacardıqları qədər fəaliyyət göstərməyə çalışırlar. Problemlər var və nə qədər yaxşı fəaliyyət olsa da, problemlər yenə də olacaq. Çünki iş olan yerdə çatışmazlıqlar da mütləq olmalıdır. Sadəcə olaraq bütün bunlara dözümlü yanaşmaq lazımdır. Niderlandlıların bir sözü var: "Hər vaxt daha yaxşısı mümkündür".

Düşünürəm ki, "ən yaxşı müdafiə hücumdur" misalı çox doğrudur və öz tərəfindən bunu etməyə çalışıram. Həç vaxt gözləmirəm ki, erməni diasporu hansısa tədbir keçirəcək və mən sonra onlara cavab verim. İmkan etdiyim qədər qəzetlərdə, radioda çıxışlar etməyə çalışır, iktirəflə və çoxtərəfli görüşlər keçirirəm. Erməni təşkilatlarının saytlarını mümkün qədər nəzərdə saxlamağa çalışıram. Ən əsası

Düşməninlə mübarizə aparmaq üçün onu yaxından tanımalısan

Düşməninlə mübarizə aparmaq üçün onun fəaliyyəti ilə bağlı çox oxumalı, öyrənməli və onu yaxından tanımalısan. Çalışdır ki, bərdərləndə məlumatları tapım, düşmənimizi daha yaxşı tanıyım. Çox istərdim ki, xaricdəki təşkilatlarımız bir-birləri ilə yox, düşməne qarşı mübarizə aparınsınlar. Dostluq olmaq, birləşmək vacib deyil, yetər ki, qarşılıqlı münasibətlər gərgin olmasın.

Diaspor geniş anlayışdır. Hərə birini bir cür anlıyır. Tərəfdarıyam ki, diaspor fəaliyyətini də bir qədər savadlı yanaşma olsun. Anım və tanıtım tədbirlərinin keçirilməsini, müxtəlif bayramlarımızın təşkilini əhəmiyyətli sayıram. Bu cür tədbirlər diaspor üzvləri arasında əlaqələrin möhkəmlənməsinə xidmət edir. Bir-birimizə qaynaq-qarışmalıyıq. Fikir ayrılıqlarımız şəxsi münasibətlərə təsir etməməlidir. Əbu Turxanın bir sözü burada yerinə düşür: "Bütövleşmək əzminde olan yarımqəd dağılmaq ərefəsində olan bütövədən daha dəyərlidir".

Güclənmək üçün tədbirlərlə paralel başqa işlər də görülməlidir. Məsələn, mətbuatla, müxtəlif institut və universitetlərlə, digər xalqların diaspor təşkilatları ilə və s. işləmək lazımdır. Ancaq bunları edərkən öz ölkən barədə yetərinə məlumatlı olmalısan.

Azərbaycan diasporu ölkəmiz üçün strateji əhəmiyyət daşıyən ölkələrdə daha da güclənsə, dövlətimizin xarici siyasətində uğurların əldə olunmasına öz töhfələrini verə bilər. Əminik ki, Vüqar Abbasovun təmsalında digər təmsilçilərimiz də bundan sonra da Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan diasporu qarşısında müəyyən etdiyi vəzifələrin həyata keçirilməsində layiqincə iştirak edəcəkdir.

Fərizə ƏHMƏDOVA, "Azərbaycan"

Sağlamlığın keşiyində dayananlar

Cavad Heyət ənənələrinin davamçısı

Təbriz qədimdən səirələri, xəttatları, memarları, tarixi şəxsiyyətləri, el qəhrəmanları ilə yanaşı, təbibləri, loğmanları ilə də məşhurdur. Bu məşhurluq Təbrizlə Bakımın, Şirvanın, Gəncənin, Naxçıvanın, bir sözlə o taylı-bu taylı Azərbaycan ədəbiyyatına, mədəniyyətinə, incəsənətinə, tarixinə, memarlığına, insanların sağlamlığına və həyat tərzinin yüksəlməsinə yeni çalarlar qatır.

ze dönr. Bir müddət müxtəlif dövlət və özəl klinikalarda çalışır, bilik və bacarığı sayəsində böyük nüfuz sahibinə çevrilir. Əli Zadəmani artıq 7 ildən çoxdur ki, Təbrizin məşhur şəfəxanalarından olan Behbud xəstəxanasında daxili xəstəliklər üzrə həkim kimi fəaliyyət göstərir.

yetirməyi xoşlayır. "Onlar Bakıdan, Gəncədən, Qarabağdan və ya digər yerlərdən uzaq yol qət edib Təbrizə mənim ünvanımı ümid yerli bilib gəlirlərsə, mən onları əziz qonaqım bilirməm, ikincisi də xəstədir, müayinəyə və müalicəyə ehtiyacı varsa, ona yüksək səviyyədə diqqət yetirirəm. Ermənilərin Xocalıya hücumu zamanı əlil və müeyyan xəstəliklərə düşərmiş olmaları üzrə, qadın və kişiyə təmənnaşız xidmət göstərmişəm. Bu gün də onların çoxu mənimlə əlaqə saxlayır", - deyir.

Xeyriyyəçiliyinə və peşəsinə olan sevgisinə görə Əli Zadəmani milyonların rəğbətini qazanıb. İndiyədək defələrlə müxtəlif qurumlar tərəfindən yazılı və şifahi təşəkkürlərə, fəxri fərmanlara, digər mükafatlara layiq görülmüşdür. O, özü belə hesab edir ki, mənim ən böyük mükafatım insanların sağlamlığı keşiyində ləyaqətlə dayanmaq, xalqın etimadını, sevgisini qazanmaqdır.

Xeyriyyəçi həkim ədəbiyyata, jurnalistikaya da böyük maraq göstərən ziyalıdır. Neçə illərdir ki, Təbriz radio-sunda həftənin I, III, V günləri səhər saatları 7:40-da efirdə olan "Sağlam həyat" verilişinin təşkilatçısı və aparıcısıdır. Onun bu sahədəki faydalı məsləhətləri, söhbətləri o taylı-bu taylı azərbaycanlılara maraqla dinləyirlər. Təsəffü deyil ki, sağlamlığı ilə əlaqədar Təbrizə yolu düşən hər kəs kimdən bir yaxşı həkim adını soruşanda, istəməz ilk növbədə Behbud xəstəxanasının daxili xəstəliklər üzrə həkimi Əli Zadəmanının adını çəkir.

Rəhman SALMANLI, "Azerbaycan"

Qarlı bir qış günü

Foto Ağaeli MƏMMƏDOVUNDUR

İllinoysda atışma: 5 nəfər öldü

ABŞ-ın İllinoys ştatının Avrora şəhərində baş vermiş atışma nəticəsində beş nəfər, o cümlədən hücum edən şəxs həlak olmuşdur. Bu barədə "CBS Chicago" telekanalı xəbər verir.

Məlumatla görə, "Henry Pratt Company" firmasının eməkdaşı şirkətin binasında atəş açaraq dörd nəfər öldürmüşdür. Hadisə yerinə gələn əsəyis kəşikçiləri cinayətkarı zərərsizləşdirmişlər. Əməliyyat zamanı beş polis zabiti yaralanmışdır.

Beynəlxalq aləm

Tramp büdcə qanununu imzaladı

ABŞ Prezidenti Donald Tramp büdcə qanununu imzalayıb. Sənəd maliyyə ilinin sonunadək - sentyabrın 30-dək bütün uşaqlıq və idarələrinin tamamilə maliyyələşdirilməsini nəzərdə tutur. Bu barədə Ağ ev məlumat vermişdir.

Sandersin dediyinə görə, FV milli təhlükəsizlik sahəsində və sərhəddə humanitar böhranın dayandırılması üçün təbiiq olunur.

"Assosiyetd Press" agentliyi xəbər verir ki, Tramp FV rejimini elan etməklə Konqresdən yan keçərək Meksika ilə sərhəddə divar inşasına vəsait yönəltməyi planlaşdırır. Prezident digər məsələlərin həlli üçün nəzərdə tutulmuş 8 milyard dollara yaxın vəsaitdən istifadə edə bilər.

Madaqaskarda uşaqlar kütləvi şəkildə qızılca dan ölür

Ötən ilin oktyabrından bəri Madaqaskarda 922 uşaq qızılca dan vəfat etmişdir. Hazırda bu xəstəliyi yoluxanların sayı təxminən 66 min nəfərdir. Bu barədə Dünya Səhiyyə Təşkilatı məlumat vermişdir. "The Independent" qəzeti yazır ki, həyata keçirilən

təcili peyvəndləmə proqramı da ölüm hallarının qarşısını almağa kömək etmir. KIV-in xəbərinə görə, ölkə əhalisinin 58 faizi qızılcaya qarşı peyvəndlənmiş, lakin səkinlərdə bu infeksiyaya qarşı immunitet yaranmamışdır.

Paris küçələrində 3600-dən çox evsiz yaşayır

Fransa paytaxtında 3600 nəfərdən çox adam küçələrdə yaşayır. Paris meriyasının məlumatına əsasən, 2232 nəfər küçədə, 751 nəfər demiryolu vağzalında, metro stansiyalarında, avtomobil dayanacaqalarında və digər qapalı ictimai yerlərdə gecələyir. Daha 639 nəfər meşələrdə və parklarda yaşayır. Ötən il küçələrdə yaşayanların sayı təxminən 3 min nəfər idi.

Xatırladaq ki, 2017-ci ilin yayında Fransa Prezidenti Emmanuel Makron ilin sonunadək Paris küçələrində evsiz adamların qalmayacağını vəd etmişdi.

Livan parlamenti hökumətə etimad göstərdi

Livan hökuməti səs çoxluğu ilə parlamentin etimadını qazanmışdır. Bu barədə yerli "əl-Meyadin" telekanalı xəbər verir.

Məlumatla görə, 128 deputat yeni hökumətin lehinə, 111 parlamentar isə əleyhinə səs vermişdir. Xatırladaq ki, ötən ayın 31-də Səəd Hərriri 30 nazirdən ibarət hökumətin ye-

ni tərkibinin formalaşdırdığını rəsmən bəyan etmişdir. Əvvəlki kabinetdən səkkiz nazir, o cümlədən xarici işlər naziri Cibran Basil kürsülərini qorumuşdur. Hökumətin təşkil olunması üzündən ötən ilin may ayından bəri ölkədə siyasi böhran davam edirdi.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Yeni Azərbaycan Partiyasının Katibliyi YAP Siyasi Surasının üzvü, "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadəyə bacısı

PAKİZƏ PAŞAYEVANIN vafatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi-şöbə müdiri Əli Həsənova əzizi

DİLAVƏR MƏMMƏDOVUN vafatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Azərişəf" ASC-nin kollektivi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi-şöbə müdiri Əli Həsənova əzizi

DİLAVƏR MƏMMƏDOVUN vafatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin rektoru, professor Ədalət Muradov və universitetin kollektivi "iki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadəyə bacısı

PAKİZƏ PAŞAYEVANIN vafatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Azərənerji" ASC-nin prezidenti Baba Rzayev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi-şöbə müdiri Əli Həsənova əzizi

DİLAVƏR MƏMMƏDOVUN vafatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı və komitənin kollektivi "iki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadəyə bacısı

PAKİZƏ PAŞAYEVANIN vafatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Ombudsman Elmira Süleymanova Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi-şöbə müdiri Əli Həsənova əzizi

DİLAVƏR MƏMMƏDOVUN vafatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Əqli Mülkiyyət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi-şöbə müdiri Əli Həsənova əzizi

DİLAVƏR MƏMMƏDOVUN vafatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Azərbaycan" nəşriyyatının kollektivi "iki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadəyə bacısı

PAKİZƏ PAŞAYEVANIN vafatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Maliyyə və uçot" jurnalının baş redaktoru, professor Qəzənfər Abbasov Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin rektoru, professor Ədalət Muradova qardaşı

ZAKİR MURADOVUN vafatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Erməni ordusunun real mənzərəsi:

1140 cinayət, 182 korrupsiya faktı və 2385 qanun pozuntusu

İşğalçı ölkənin silahlı qüvvələrində anarxiya, özbaşınalıq və böyük xaos hökm sürür

Əvvəli 1-ci səh.

Hərbi qulluqçu odlu silahla öldürülüb

Xatırladaq ki, yeni il gecəsi Ermənistan ordusunun müqaviləli hərbi qulluqçusu Edqar Qriqoryan odlu silah yarasından ölsə də, Müdafiə Nazirliyi və ya istintaq komitəsi bu barədə məlumat yaymayıb. İntihar həddinə çatdırma məddəsi üzrə cinayət işi açılıb. Edqar Qriqoryan 5 aydır müqaviləli hərbi xidmətə başlamışdı. Onun valideynləri isə intihar versiyasına inanmırlar. Qriqoryanın anası Alina Sarkisyan eyni vaxtda postda olan 8-9 nəfərin vicdanlarını susduğuna inanma bilmədiyini deyərək, onların tez, ya gec cavab verəcəklərini bildirir.

Hərbi qulluqçunun anası onun aldığı xəbərin döz qəfəsində olduğunu da qeyd etməklə, bu faktın da intihar hadisəsini inkar etdiyini, məsələ ilə bağlı hazırda istintaq orqanlarının məşğul olduğunu və hər şeyin üzə çıxacağına inandığını söyləyib.

Ermənistan müdafiə nazirinin çıxışı isə ölen hərbi qulluqçunun anasını hiddətləndirib: "Bələ ki, müdafiə naziri qeyd edir ki, Edqar Qriqoryanın ölüm faktı hərbi xidmətlə əlaqəli deyil. O zaman sual yaranır: necə ola bilər ki, hərbi xidmətdə, postda olarkən baş verən ölüm hadisəsi xidmətlə əlaqəli olmasın? Müdafiə naziri qeyd edir ki, hərbi xidmətlə əlaqəli olmadığının görə bu faktı diqqət ayırmaqlıdır, indi kiçik bir xidmət araşdırma aparılır. Araşdırmadan sonra hadisənin başvermə səbəbi, xidmətlə əlaqəsi müəyyən ediləcək".

Ordunun çöküşü sürətlənir

Hərbi hüquq sahəsində ixtisaslaşmış vəkil Norayr Norikyan bu faktın uzun müddət gizlədilməsinin orduda ki böyük cinayət şəbəkəsinin mövcudluğunu göstərən amil kimi qiymətləndirib: "Yeni il gecəsi odlu silah xəbərlərindən ölen müqaviləli hərbi qulluqçu ilə bağlı baş vermiş fakt barədə

məlumat verilməməsi səhlənkarlıq nəticəsi deyildir. Bu məsələdə hansı dövlət orqanının səhlənkarlığı yol verməsindən asılı olmayaraq, bu, hər tərəfli yönləndirilmiş və bundan irəli gələn nəticələrlə bağlı bir təlimat olub. Bir şey aydındır ki, bu kimi halların gizlədilməsi ictimaiyyət iğərşinə və silahlı qüvvələrə, onun rəhbərliyinə qarşı şübhə toxumları yayır. Mən bunu yolverilməz davranış tərzinə hesab edirəm". Onun sözlərinə görə, bu hərəkət tərzinin bir izahı var və o, iki və ya üç orqan tərəfindən eyni vaxtda yol verilən nöqsan ola bilər.

Jurnalistin "Müdafiə Nazirliyinin bir sıra vəzifəli şəxsləri, informasiyaya cavabdeh olanları, həmçinin müdafiə naziri qeyd edir ki, hadisəni gizlətmək və ya ört-basdır etmək kimi bir niyyətləri yoxdur. Nazir qeyd edir ki, kiçik xidmət araşdırma təyin edilib. Kiçik xidmət araşdırma nə deməkdir və məgər bu böyük məsələnin cavabını verə bilər?" deyə verilən suala vəkil belə cavab verib: "Əvvəla kiçik və ya böyük xidmət araşdırmalar olur. Bundan başqa, praktika göstərir ki, bu barədə hərbi hissə komandiri məlumat vermir. Müdafiə Nazirliyinin informasiya və ictimaiyyətə əlaqələr idarəsi, yaxud istintaq komitəsinin məlumat katibi müvafiq bəyanatla çıxış edir. Buna görə də hər hansı elmi tədqiqat fəaliyyəti açmaq və yaxud böyük, kiçik xidmət araşdırma aparmaq lazımdır deyildir. Problem bəyanatın açıqlanması tərzində deyil, hadisənin motivini gizlətmək kontekstindədir".

Daha bir əsgər ürək çatışmazlığından ölüb

Bu arada daha bir qalmaqal əsgər Frunzic Valeriovic Tamazyanla bağlıdır. Xatırladaq ki, fevralın 12-də saat 18:00 radələrində işğal altında olan Qarabağın şimal-şərq istiqamətində dislokasiyaya olunan qanunsuz erməni hərbi birləşmələrindən birinin hərbi qulluqçusu, 2000-ci il təvəllüdü Frunzic Valeriovic Tamazyan qaraciyər çatışmazlığı, kəskin ürək çatışmazlığı diaqnozu ilə olduqca ağır vəziyyətdə Ağdərədəki hərbi hospitala tətbiyyə

edilib. Həkimlərin söylərinə baxmayaraq, saat 20:30 radələrində hərbi qulluqçu ölüb.

Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin məlumat katibi Artsrun Ovhanisyanın da məsələyə münasibəti olduqca maraqlıdır: "Əsgərin orduya sağlam gəlib-gətmədiyini komissiyadan öncə dəyərləndirə bilmərəm". Erməni jurnalisti Artsrun Ovhanisyan "Necə olub ki, bu hərbi qulluqçu orduya çağırılıb" deyə sual edib. Ovhanisyan cavabında qeyd edib: "Mən indi necə olduğunu deyə bilmərəm, bunun üçün komissiya var. Komissiya öz rəyini verəcək. O zaman doğru, ya səhv olduğumuza qərar verərik".

863 min dollarlıq ziyan

Bələ faktların çoxluğu fonunda aydın görünür ki, ölkədə ordunun çöküşü əvvəlki dinamika ilə davam edir. Bunu hətta müvafiq rəsmi dairelərdə də təsdiq edir. Bələ ki, Ermənistanın hərbi prokuroru Vaqə Arutyunyan 2018-ci ildə hüquq mühafizə orqanlarının silahlı qüvvələrdə cinayətkarlıqla mübarizə üzrə hesabatını təqdim edərkən qeyd olunan xüsusda çox maraqlı məqamlar açıqlayıb.

O bildirir ki, 2018-ci ildə Ermənistan silahlı qüvvələrində 3525 fəvqəladə hadisə qeydə alınıb. Onlardan 2385-i (66,9 faizi) qanun pozuntusu, 1140-ı (36,2 faizi) isə cinayətdir.

Arutyunyanın sözlərinə görə, ötən il Ermənistan ordusunda ağır cinayətlərin sayı 8,1 faiz artıb. Xüsusilə ağır cinayət hadisələrinin sayı 43 fakt təşkil edib. Bu cinayətlərin içərisində hərbiçilərin öz xidməti yoldaşına atəş açaraq qətlə yetirməsi və mülki şəxsin hərbcini öldürməsi halları da var. Ermənistanın hərbi prokuroru bildirir ki, ötən il hərbi qulluqçuların bir-birinə qarşı müxtəlif bədən xəsarətləri yerməsinə dair ümumilikdə 1173 hal qeydə alınıb. Ağır xəsarət alan hərbiçilərin sayı isə 54 olub. Hərbi prokurorluğun hesabatına əsasən, 2018-ci ildə Ermənistan silahlı qüvvələrində 182 korrupsiya faktı qeydə alınıb ki, bu da 2017-ci ilə müqayisədə 66 faiz çox-

dur. Həmin korrupsiya faktları üzrə 173 cinayət işi açılıb. Onların içərisində 83 nəfərə qarşı ittihamın irəli sürüldüyü 43 cinayət işi məhkəməyə göndərilib.

Rəsmi məlumatlara əsasən, 2018-ci ildə Ermənistan ordusunda baş verən qanun pozuntuları və fəvqəladə hadisələr səbəbindən dövlətə ümumilikdə 863 min ABŞ dolları ziyan dəyib. Bu isə 2017-ci ilin göstəricisindən 7,3 dəfə çoxdur.

Korrupsiya tüğyan edir

Amma müstəqil rəsmi mənbələr cinayət və ölüm hallarının daha çox olması, korrupsiyanın miqdarının yüksək olması qənaətdəndirir. Məsələn, Ermənistan xüsusi istintaq xidməti sənədlə müdafiə nazirinin müavini, "Yerkrapa" könüllü döyüşçülər təşkilatının rəhbəri general Manvel Qriqoryanın milyonlarla dollar mənimlədiyini üzə çıxarıb. Qeyd olunub ki, açılan cinayət işi çərçivəsində aparılan ilkin istintaq nəticəsində əldə olunan faktlar üzrə Qriqoryan külli miqdarda silah və döyüş sursatının qanunsuz saxlanması, 1 milyard 228 milyon dram məbləğində vergidən yayınmada, 101 milyon 232 min dəyərinde əmlakın və dövlətin 1 milyard 225 milyon dram vəsaitini qanunsuz şəkildə mənimləməkdə, həmçinin santaj yolu ilə 37 milyon 101 min dəyərinde mülkiyyətə sahiblənməkdə ittiham olunur.

İstintaq nəticəsində sabiq müdafiə nazirinin müaviniyə qarşı ittihamların sayı artımla yənəsi, onun həyat yoldaşı Nazik Amiryan qarşı da ittiham irəli sürülmüş. Ermənistan xüsusi istintaq xidmətinin bildirdiyi ki, Manvel Qriqoryan və xanımına qarşı başlanılan cinayət işi baxılması və müvafiq cəza qərarının çıxarılması üçün məhkəməyə göndəriləcək. Manvel Qriqoryanın oğlu Arman Qriqoryan isə axtarıb tapılıb.

Bütün bunlar bir daha təsdiq edir ki, işğalçı ölkənin ordusunun çöküşü sürətlə davam edir.

Elçin CƏFƏROV, "Azerbaycan"

BAŞ REDAKTOR Bəxtiyar SADIQOV. Ünvan: AZ 1073, Bakı şəhəri, Məhəbbət prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə. Telefonlar: Qəbul otağı - 539-68-71, Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 538-97-96, Məsul katib - 539-43-23, Məsul katib müavini - 539-44-91, Parlament və siyasi şöbə - 539-72-39, 539-84-41, 539-21-00, İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55, Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68, Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82, Reklam şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11, Kompüter mərkəzi - 538-20-87, Fotolüstrasiya şöbəsi - 538-84-73, Məhsəbat - 539-59-33, Faks - (+994 12) 5398441. Qeydiyyat nömrəsi 1. "Azerbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələndirilmiş, "Azerbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir. Rəsmi sənəd və çıxışlarda sütyonlanlarla bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir. Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır. Gündəlik qəzet. Tiraj 8360. Sifariş 508. Qiyməti 40 qəpik.